

NCE

Nota de Conjuntura
Econòmica

Anàlisi de l'evolució de l'economia catalana i el seu entorn Informe trimestral

Número 84
Abril de 2015

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Coneixement**

Nota de Conjuntura Econòmica

Anàlisi de l'evolució de l'economia catalana i el seu entorn

Número 84. Abril de 2015

ISSN: 2013-3480

© **Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Coneixement**

Aquesta obra està subjecta a una llicència Creative Commons del tipus reconeixement d'autoria, usos no comercials i sense obra derivada.

Resum de la llicència:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

Llicència completa:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Edició

Direcció General de Política i Promoció Econòmica

Rambla de Catalunya, 19-21

08007 Barcelona

<http://economia.gencat.cat>

Maquetació

Montserrat Romagosa Huguet

Redacció

Direcció General de Política i Promoció Econòmica, amb la col·laboració de la Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor, i de la Direcció General d'Anàlisi i Seguiment de les Finances Públiques

Data de tancament: 30 d'abril de 2015

Disseny gràfic

Enric Jardí

Índex de continguts

Els trets més destacats	4
1. L'entorn de l'economia catalana	5
2. El producte interior brut	14
3. El comerç exterior	22
4. El mercat de treball	27
5. L'evolució dels preus i dels salaris	36
5.1. L'evolució dels preus	36
5.2. L'evolució dels costos laborals i dels salaris	42
6. El sector financer	47
6.1. Les entitats de dipòsit	47
6.2. El mercat de valors	51
7. El sector públic	57
8. Recull d'indicadors	65
Requadre. Liquidació dels pressupostos del 2014	69

Els trets més destacats

- L'economia mundial continua creixent amb moderació. Milloren les previsions per a les economies de la zona euro i d'Espanya.
- El primer trimestre del 2015 l'economia catalana agafa força i augmenta un 0,9 % intertrimestral i un 2,4% interanual. Milloren els registres de tots els sectors. Els indicadors de la demanda interna continuen a l'alça.
- Els dos primers mesos del 2015 les exportacions augmenten un 1,9 % en termes corrents, i les importacions, un 2,4 %. El primer trimestre el turisme estranger creix un 5,2 %, i la seva despesa, un 12,6 %.
- El mes de març l'augment del nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'accelera fins a un 3,7 %. L'EPA, que mostra una dinàmica de l'ocupació més pausada (2,1 % el primer trimestre), situa la taxa d'atur en un 20 %.
- La inflació es manté en mínims (-0,3 % interanual el mes de març), però és una mica menys negativa que fa alguns mesos.
- Els costos laborals van disminuir un 2,3 % interanual el darrer trimestre del 2014; la reducció més gran dels darrers anys. El primer trimestre del 2015 les tarifes salarials pactades han augmentat un 0,85 %.
- Millora el flux de crèdit nou, especialment el que s'adreça a les llars. Així i tot, el desendeutament del sector privat redueix (en un 6,4 % a Catalunya) l'estoc de crèdit de les entitats de dipòsit.
- L'expansió quantitativa del BCE anima les borses europees. L'IBEX 35 augmenta un 10,8 % durant els quatre primers mesos del 2015.
- La recaptació tributària de la Generalitat augmenta un 33,1 % fins al març, i la de l'Administració central a Catalunya, un 0,6 %.

1.

L'entorn de l'economia catalana

Es mantenen les previsions de creixement moderat a escala global, amb una petita millora de les economies avançades i una desacceleració de les emergents

Durant els darrers mesos, l'economia internacional ha crescut amb una moderació similar a la dels darrers tres anys. Els efectes negatius de la crisi financera i de la crisi de la zona euro encara no han desaparegut. Així mateix, s'han accentuat els riscos geopolítics i financers. S'han produït forts moviments en els tipus de canvi d'algunes monedes: el dòlar i altres monedes que hi estan molt vinculades experimenten una forta apreciació, mentre que l'euro i el ien es deprecien i algunes monedes de països emergents (com Rússia) registren fortes caigudes. Així i tot, l'FMI, en el *World Economic Outlook* de l'abril del 2015, considera que les perspectives generals han canviat poc des de l'informe de previsions del mes de gener, de manera que manté la previsió de creixement internacional en un 3,5 % per al 2015, mentre que per al 2016 la previsió és d'un 3,8 %. S'espera una millora en el creixement de les economies avançades: l'any 2015 augmentaran un 2,4 % (el 2014, un 1,8 %). En canvi, les economies emergents baixaran una mica el ritme de creixement, si bé encara representen tres quartes parts del creixement internacional: el 2015 avançaran un 4,3 %, menys que l'any passat, i la desacceleració serà més intensa en el cas dels països exportadors de petroli i de matèries primeres.

Institucions com l'FMI remarquen que els anys vinents l'economia global registrarà una fase de menys creixement potencial, entre altres raons a causa de l'alentiment de la productivitat total dels factors i de l'envelliment poblacional. Aquest estancament afectarà tant les economies avançades com les emergents (que els darrers quatre anys han crescut menys del que s'esperava).

L'abaratiment del petroli, l'apreciació del dòlar i el manteniment dels tipus d'interès en mínims caracteritzen els darrers mesos

Els primers mesos del 2015 el preu del petroli s'ha mantingut en valors molt reduïts: el preu mitjà del barril Brent ha estat de 58 dòlars l'abril del 2015, mentre que l'abril del 2014 era de 108 dòlars. Per als països avançats, que en general són importadors de petroli, aquest

abaratiment representa un factor d'estímul, ja que implica un augment de l'ingrés de les llars, menys costos de producció i una millora de la posició externa. En canvi, per als països exportadors de cru implica un xoc negatiu en termes d'intercanvi i de pèrdua d'ingressos. Alguns dels motius que expliquen la caiguda de la cotització internacional del petroli són l'augment de l'oferta procedent de fonts no convencionals (als EUA) i la decisió de l'OPEP de mantenir la producció tot i la caiguda dels preus. La desacceleració de la demanda de petroli també ha contribuït a moderar-ne el preu. Així i tot, tenint en compte que la cotització internacional del cru és molt volàtil, no es descarta que els mesos vinents alguns factors geopolítics comencin a pressionar el preu del cru a l'alça.

Previsions de creixement econòmic

(% de variació interanual del PIB)

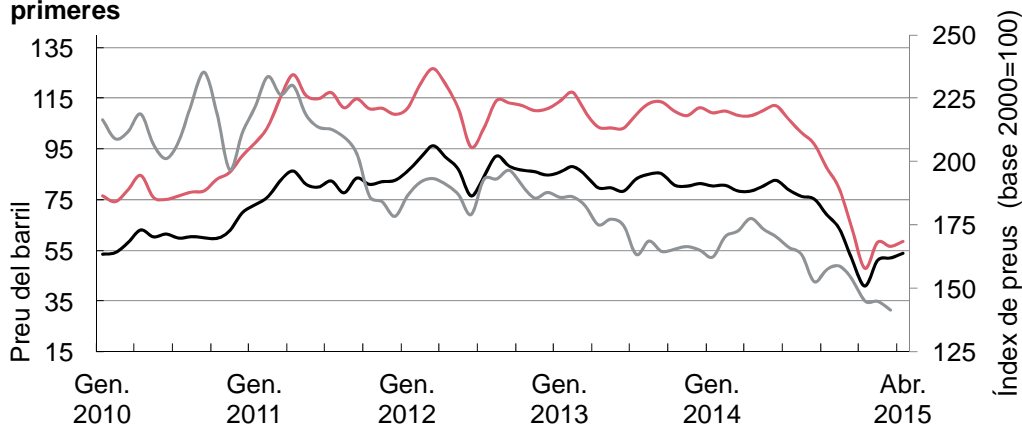
	2014	Projeccions		Diferència amb les projeccions de gener	
		2015	2016	2015	2016
Economia mundial	3,4	3,5	3,8	0,0	0,1
Economies avançades	1,8	2,4	2,4	0,0	0,0
Estats Units	2,4	3,1	3,1	-0,5	-0,2
Japó	-0,1	1,0	1,2	0,4	0,4
Regne Unit	2,6	2,7	2,3	0,0	-0,1
Zona euro	0,9	1,5	1,6	0,3	0,2
Alemanya	1,6	1,6	1,7	0,3	0,2
França	0,4	1,2	1,5	0,3	0,2
Itàlia	-0,4	0,5	1,1	0,1	0,3
Espanya	1,4	2,5	2,0	0,5	0,2
Economies emergents i en desenvolupament	4,6	4,3	4,7	0,0	0,0
Xina	7,4	6,8	6,3	0,0	0,0
Índia	7,2	7,5	7,5	1,2	1,0
Rússia	0,6	-3,8	-1,1	-0,8	-0,1
Amèrica llatina	1,3	0,9	2,0	-0,4	-0,3
Àfrica subsahariana	5,0	4,5	5,1	-0,4	-0,1
Orient Mitjà, nord d'Àfrica i Pakistan	2,6	2,9	3,8	-0,4	-0,1

Font: *World Economic Outlook*, FMI (abril del 2015).

Pel que fa als tipus de canvi, les diferències entre el to de la política monetària dels EUA i la de la zona euro (més expansiva) han comportat una forta apreciació del dòlar durant els darrers mesos. També s'han apreciat el franc suís i les monedes xinesa i índia, aquestes últimes amb una evolució molt associada a la del dòlar. Com a contrapartida, l'euro i el ien japonès s'han depreciat, alhora que també

s'han produït fortes caigudes de les monedes del Brasil i de Rússia (en aquest darrer cas, l'economia està molt afeblida per la caiguda del preu del petroli, ja que n'és un dels principals productors mundials). Tot plegat, ha incrementat el risc de tensions financeres a escala global.

Evolució del preu del barril de Brent i del preu de les matèries primeres

- Dòlars per barril (eix esquerre)
- Euros per barril (eix esquerre)
- Índex de preus de matèries primeres no energètiques en dòlars (eix dret)

Font: Banc d'Espanya i Ministeri d'Economia i Competitivitat.

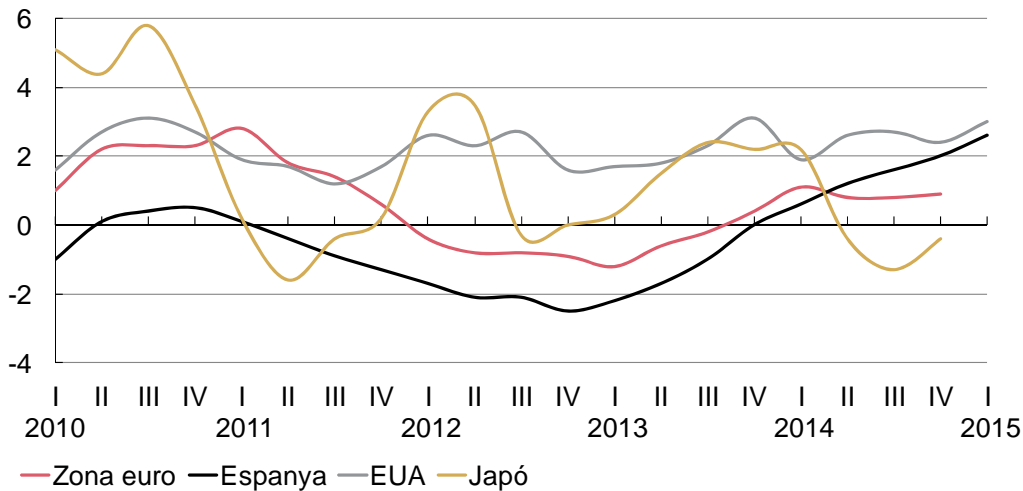
Es preveu que el creixement dels EUA superarà el 3 % tant el 2015 com el 2016, però la dada del PIB del primer trimestre del 2015 ha estat menys favorable del que s'esperava

L'economia dels EUA anava registrant una expansió notable, però l'avanç del PIB del primer trimestre del 2015 ha quedat molt per sota de les expectatives, ja que l'activitat tan sols ha crescut un 0,2 % en taxa intertrimestral anualitzada. En taxa interanual, el creixement és força alt (d'un 3 %), però això s'explica perquè el primer trimestre del 2014 el PIB va registrar una evolució molt negativa (per factors climàtics i per la parada fiscal). D'altra banda, la previsió de creixement de l'economia nord-americana per als anys 2015 i 2016 que ha publicat l'FMI és força elevada, d'un 3,1 % en tots dos casos, però la feblesa del primer trimestre pot motivar revisions a la baixa en les previsions futures.

La dada desfavorable del primer trimestre es deriva de l'estancament de la inversió, com també dels efectes negatius de l'apreciació del dòlar en les exportacions (el valor del dòlar enfront de l'euro ha pujat fins al valor més alt des del 2003). El consum privat, tot i que s'ha desaccelerat, continua sent el component amb una evolució més positiva, gràcies a la confiança d'empreses i consumidors, i a la baixada del preu de l'energia. D'altra banda, la normalització de la política

monetària continuarà sent un repte important, amb possibles implicacions per a l'economia global. Fins ara, la política monetària de la Reserva Federal ha mantingut un to expansiu i no es descarta que es demori la pujada de tipus d'interès (des del mínim actual), especialment si hi ha senyals d'un cert fre en l'expansió.

Creixement interanual del PIB (%)

Font: Eurostat, INE i Bureau of Economic Analysis.

L'economia japonesa creixerà un 1 % el 2015, després de l'estancament del 2014

Després dels mals resultats econòmics de l'any 2014 (el PIB japonès va caure un 0,1 %), s'espera que l'evolució econòmica del Japó millori una mica el 2015 (es preveu que creixerà un 1 %) i augmenti un 1,2 % el 2016. Cal recordar que l'estancament que va registrar l'economia japonesa el 2014 va ser degut a la disminució de la demanda interna consegüent a l'augment de l'impost sobre el consum. La millora prevista per al 2015 s'ha d'atribuir a l'evolució positiva de la demanda externa, gràcies a la depreciació del ien (de fet, s'ha tornat a registrar un superàvit comercial, per primera vegada des del 2012). Al mateix temps, la reducció del preu del petroli també contribuirà a estimular la despesa.

Es preveu que el creixement econòmic de la Xina (6,8 % el 2015) serà inferior al creixement dels darrers anys, però serà més sostenible

L'economia xinesa registra una fase de lleu desacceleració. Amb tot, encara mantindrà un creixement molt alt, que, segons l'FMI, el 2015 serà d'un 6,8 % i el 2016 d'un 6,3 %. Aquesta nova etapa, que mostra el canvi cap a un patró de creixement més sostenible, ha estat

denominada per les autoritats econòmiques xineses com *la nova normalitat* de l'economia xinesa. La política econòmica actual s'orienta cap a la moderació dels creixements excessius del crèdit i de la inversió i, al mateix temps, es vol centrar en la innovació. Això contribuirà a reduir els riscos financers, si bé és necessari que es completin les reformes del sector bancari previstes. La resta de països emergents asiàtics es beneficien de la baixada del preu del petroli, ja que majoritàriament en són països importadors. Juntament amb la Xina, constituïran l'àrea mundial que registrarà un creixement més dinàmic el 2015, superior al 5 %. No obstant això, aquesta regió es mostra vulnerable a l'apreciació del dòlar, ja que una bona part del seu endeutament és en aquesta moneda, de manera que si aquests països continuen amb el tipus de canvi lligat al dòlar, preserven l'estabilitat financera, però alhora poden perdre competitivitat amb l'exterior.

Evolució desfavorable a l'Amèrica llatina, Rússia i altres països exportadors de petroli

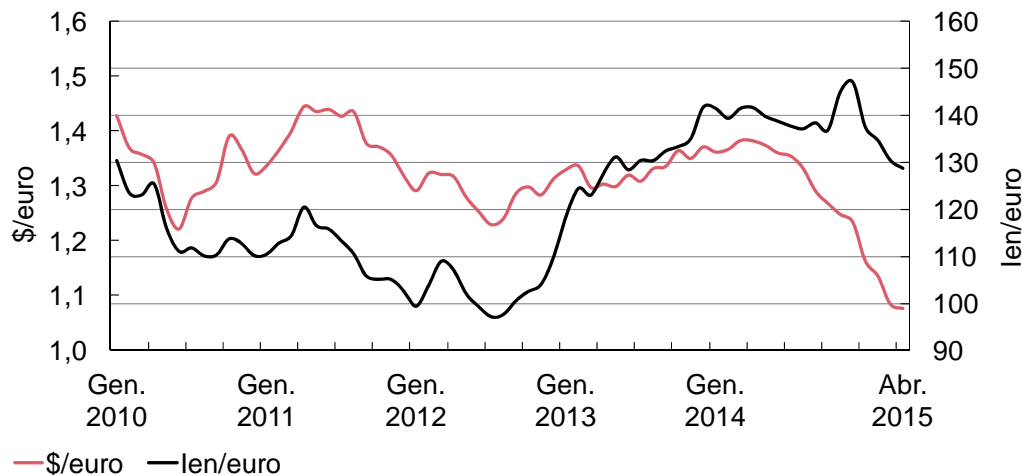
En les economies emergents, les perspectives més desfavorables corresponen als països exportadors de petroli i d'altres matèries primeres. La feblesa dels preus de les matèries primeres ha afectat negativament l'economia de l'Amèrica llatina, que tan sols creixerà un 0,9 % el 2015, mentre que el 2016 accelerarà una mica el ritme, fins a un 2 %. Aquesta àrea també s'enfronta a condicions de finançament més restrictives, accentuades per la depreciació que han registrat algunes de les seves monedes. Així, destaca la feblesa de l'economia del Brasil, que caurà un 1 % el 2015. En aquest país la confiança dels empresaris i dels consumidors se situa en mínims, mentre que la greu sequera està comportant el racionament de l'electricitat. També es produirà un cert retrocés en l'economia argentina (caurà un 0,3 %), mentre que la veneçolana intensifica la recessió. Les perspectives són més favorables en el cas de Mèxic i d'altres economies de la regió. D'altra banda, també es preveu una forta caiguda del PIB a Rússia (amb un descens d'un 3,8 %), ofegada per la reducció del preu del petroli, les sancions internacionals i l'enfonsament de la confiança (el ruble s'ha depreciat de manera significativa).

Es preveu que el creixement de la zona euro serà més alt el 2015, d'un 1,5 %, gràcies a la millora de la demanda externa i l'expansió monetària del BCE

L'economia de la zona euro va mostrar senyals de millora a finals de l'any passat, després dels mals resultats dels trimestres centrals del 2014. Sembla que el programa de compra d'actius financers del BCE

(que inclou compra de deute sobirà) comença a donar resultats i ha flexibilitzat lleugerament les condicions de finançament. D'altra banda, la depreciació de l'euro, que en gran part reflecteix les diferències entre les polítiques monetàries de la UEM i les dels EUA, està contribuint a dinamitzar la demanda externa, mentre que la baixada del preu del petroli també generarà efectes positius en l'equilibri exterior i en la capacitat de despesa de les llars.

Evolució del tipus de canvi de l'euro

Font: BCE.

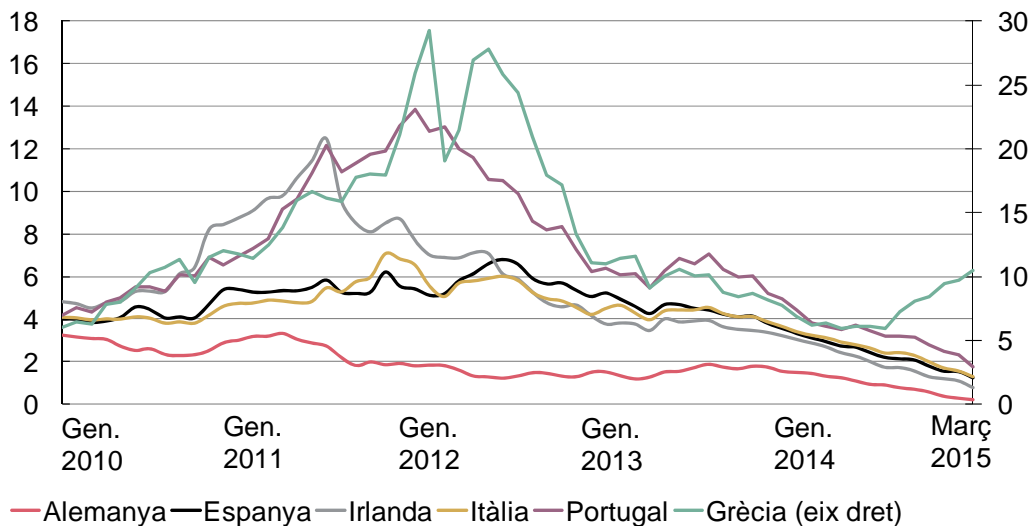
En definitiva, l'FMI ha revisat una mica a l'alça les previsions de creixement de la zona euro, tot i que estima que el creixement encara serà força moderat: després de l'avanç feble del 2014 (d'un 0,9 %), es preveu que l'avanç del 2015 serà d'un 1,5 %, i el del 2016, d'un 1,6 %. Pel que fa a les economies més grans de la UEM, el 2015 Alemanya creixerà un 1,6 %, mentre que França augmentarà un 1,2 %. Itàlia deixarà enrere la recessió, però registrarà un creixement reduït, d'un 0,5 %. Fora de la zona euro, el Regne Unit, que mostra un creixement robust, superarà el 2 % els anys 2015 i 2016. No obstant això, tant en aquest país com a Suècia i Suïssa es comencen a incrementar els riscos associats a un creixement excessiu del mercat de l'habitatge.

Tot i la millora, a la UEM persisteix el risc d'estancament econòmic i baixa inflació i preocupa la incertesa sobre Grècia

Malgrat l'evolució una mica més positiva de la zona euro, les conseqüències negatives de la crisi encara no han desaparegut, sobretot pel que fa a l'elevat endeutament i l'alta taxa d'atur. Tot i que els darrers mesos la inflació de la UEM ha estat menys negativa, segons l'FMI el principal risc d'aquesta àrea continua sent la possibilitat d'entrar en una etapa d'estancament econòmic combinat amb una inflació persistentment baixa. D'altra banda, els darrers mesos hi ha

hagut pocs avanços en la negociació entre el Govern de Grècia i les autoritats europees, i aquesta incertesa genera certa volatilitat en els mercats financers. De moment, les primes de risc del deute sobirà s'han mantingut baixes, excepte la corresponent a Grècia.

Evolució del rendiment del deute públic a 10 anys (%)

Font: Banc d'Espanya, Reuters i Bloomberg.

El 2015 l'economia espanyola creixerà un 2,5 % segons l'FMI, i un 2,9 %, segons el Govern espanyol

L'economia espanyola es continua accelerant gradualment i, segons l'avanç de l'INE, el primer trimestre del 2015 registra un creixement intertrimestral d'un 0,9 % (l'increment més alt des d'abans de la crisi) i una taxa interanual d'un 2,6 %. L'FMI ha tornat a revisar a l'alça les previsions relatives a l'economia espanyola i estima que el 2015 creixerà un 2,5 %, 5 dècimes més que el que estimava en la previsió de gener. De cara al 2016, es preveu que el creixement s'alentirà una mica, fins a un 2 %. D'altra banda, a finals d'abril el Govern espanyol ha revisat el seu quadre macroeconòmic, inclòs en l'actualització del Programa d'estabilitat 2015-2018. Segons aquestes dades, l'economia espanyola creixerà un 2,9 % el 2015 i el 2016.

Pel que fa a la demanda interna, les previsions del Govern espanyol apunten que el consum privat mantindrà una fortalesa notable, gràcies a l'evolució positiva del mercat de treball i la millora de la confiança. També s'accelerarà la formació bruta de capital, que es beneficiarà de la millora gradual del mercat de l'habitatge. No obstant això, es preveu que les importacions avançaran amb un ritme més dinàmic que les exportacions. Això implica que l'aportació del sector exterior al creixement continuarà sent negativa, la qual cosa dificulta el procés de

Previsions macroeconòmiques de l'economia espanyola

(% de variació anual, excepte si s'indica el contrari)

	2014	Projeccions	
		2015	2016
PIB (% de variació real)	1,4	2,9	2,9
Demanda interna ¹	2,1	3,2	2,9
Despesa del consum final privat ²	2,4	3,3	2,9
Despesa del consum de les administracions públiques	0,1	0,1	0,1
Formació bruta de capital	3,4	6,3	5,8
Demanda externa ¹	-0,8	-0,2	0,1
Exportació de béns i serveis	4,2	5,4	6,0
Importació de béns i serveis	7,6	6,7	6,4
Capacitat (+) o necessitat (-) de finançament respecte a la resta del món (% del PIB)	1,0	1,7	1,8
Deflactor del PIB	-0,5	0,6	0,9
Ocupació laboral ³	1,2	3,0	3,0
Taxa d'atur (% de la població activa)	24,4	22,1	19,8
Productivitat per ocupat a temps complet	0,2	-0,1	0,0
Cost laboral unitari	-0,4	0,3	1,1

¹ Contribució al creixement del PIB.

² Inclou llars i institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.

³ Ocupació equivalent a jornada plena.

Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat (abril del 2015).

Dèficit o superàvit de les finances públiques i deute públic (zona euro)

(% sobre el PIB)

	Dèficit (-) o superàvit (+)		Deute	
	2013	2014	2013	2014
Bèlgica	-2,9	-3,2	104,4	106,5
Alemanya	0,1	0,7	77,1	74,7
Irlanda	-5,8	-4,1	123,2	109,7
Grècia	-12,3	-3,5	175,0	177,1
Espanya	-6,8	-5,8	92,1	97,7
França	-4,1	-4,0	92,3	95,0
Itàlia	-2,9	-3,0	128,5	132,1
Xípre	-4,9	-8,8	102,2	107,5
Països Baixos	-2,3	-2,3	68,6	68,8
Austria	-1,3	-2,4	80,9	84,5
Portugal	-4,8	-4,5	129,7	130,2
Finlàndia	-2,5	-3,2	55,8	59,3
UEM-19	-2,9	-2,4	90,9	91,9

Font: Eurostat.

reducció de l'alt endeutament amb l'exterior. Pel que fa al mercat de treball, el Govern espanyol preveu que l'ocupació creixerà molt notablement (un 3 % tant el 2015 com el 2016), però al mateix temps, la productivitat per ocupat registrarà una petita disminució.

El dèficit públic espanyol (d'un 5,7 % el 2014) és el segon més gran de la UEM, tot i que s'ha reduït

El dèficit públic espanyol s'ha reduït en un punt percentual el 2014, fins a un 5,8 % del PIB (sense comptar l'ajut públic a la banca seria d'un 5,7 %). No obstant això, representa el segon més gran de la UEM; només el supera Xipre (que té un dèficit públic d'un 8,8 % del PIB). Segons l'actualització del Programa d'estabilitat, els anys vinents les finances públiques mantindran la tendència de correcció del dèficit: el 2015 el dèficit públic espanyol serà d'un 4,2 % del PIB i s'anirà reduint, de manera que l'any 2018 arribarà a un 0,3 % del PIB.

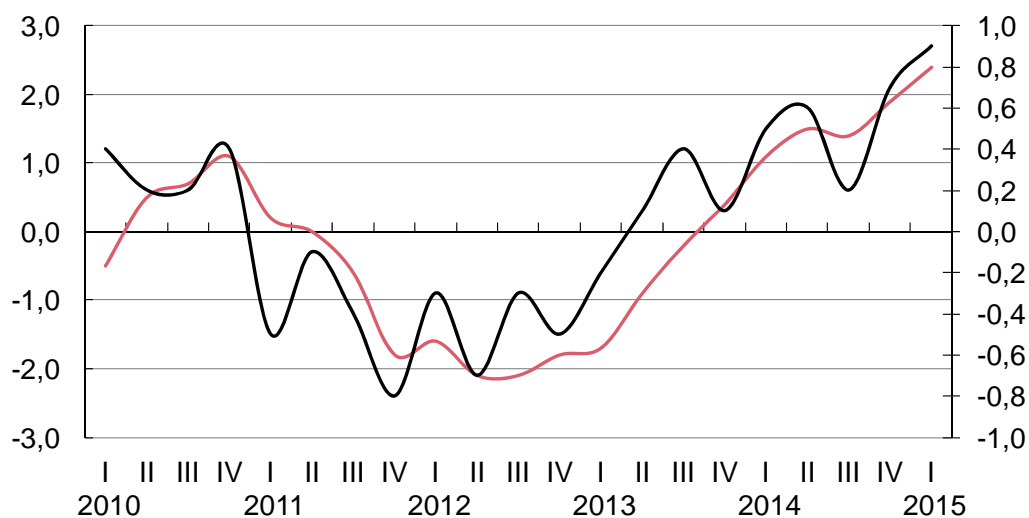
2.

El producte interior brut

El primer trimestre del 2015 l'economia catalana agafa força i registra un creixement intertrimestral d'un 0,9 %

La recuperació de l'economia es va fiantant i el primer trimestre del 2015 el PIB creix un 0,9 % intertrimestral i un 2,4 % interanual, segons el primer avanç de dades que elaboren conjuntament l'Idescat i el Departament d'Economia i Coneixement. Amb aquest, ja són vuit els trimestres consecutius en què el PIB augmenta en termes intertrimestrals, i els dos darrers encara ho fa amb més intensitat. En termes interanuals, l'economia acumula sis trimestres de creixement. Cal dir que les dades que ara es presenten estan adaptades a la nova base comptable 2010 que l'Idescat va incorporar en les estimacions del PIB el propassat mes de març.

Evolució del PIB a Catalunya

— % de variació interanual (eix esquerre)

— % de variació intertrimestral (eix dret)

Font: Idescat i Departament d'Economia i Coneixement.

Com ja va passar durant tot el 2014, bàsicament el creixement de l'economia es fonamenta en la demanda interna. La dinàmica de les exportacions de béns i serveis també va ser força positiva el 2014, però l'acceleració de les importacions va absorbir amb escreix les millores obtingudes. La informació disponible dels dos primers mesos d'enguany mostra una contenció del creixement de les importacions que pot beneficiar una aportació més equilibrada de la demanda

externa; afavoreixen aquesta dinàmica la disminució de la cotització de l'euro, així com la millora de les expectatives de la zona euro. En general, els tipus d'interès reduïts, el preu baix del petroli, la depreciació de l'euro i les darreres intervencions monetàries expansives del BCE dibuixen un escenari propici al creixement, que està comportant un increment del PIB i de l'ocupació laboral.

Producte interior brut a Catalunya (base 2010)

Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari (% de variació interanual)

	Any 2014	2014				2015 ¹
		1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre	4t trimestre	1r trimestre
Agricultura	1,0	6,9	0,9	-1,6	-1,7	-0,7
Indústria	1,5	3,2	2,4	0,1	0,4	0,6
Construcció	-1,6	-6,2	-2,1	-0,7	2,9	6,2
Serveis	1,8	1,0	1,7	2,0	2,4	2,8
PIB pm	1,5	1,1	1,5	1,4	1,9	2,4

¹ Dades d'avanç.

Font: Idescat i Departament d'Economia i Coneixement.

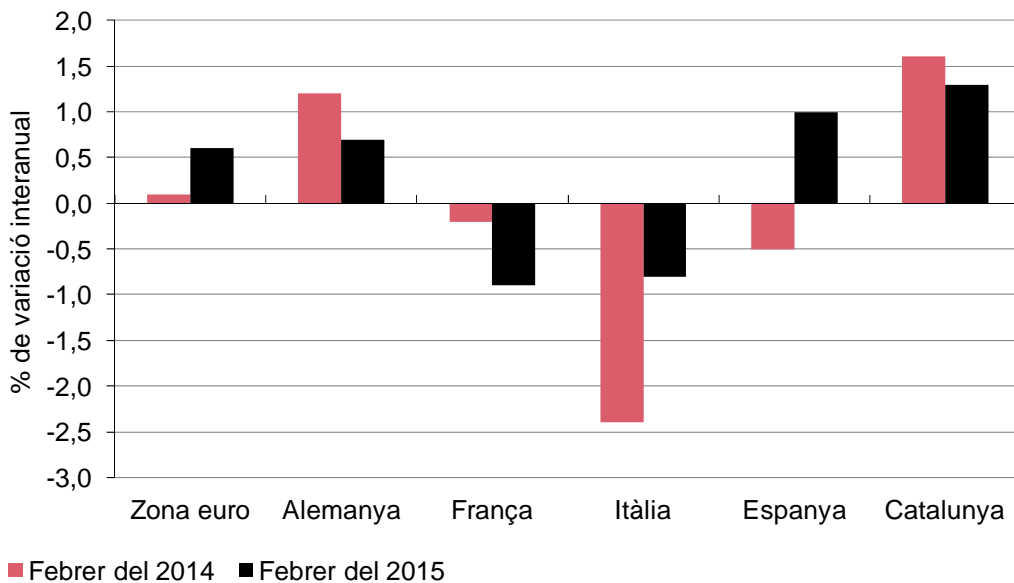
Amb un creixement superior al creixement mitjà de la zona euro, el sector industrial continua obtenint resultats positius

La recuperació de l'economia es va iniciar en el sector industrial, que des del 2013 presenta creixements positius. Segons les darreres estimacions de l'Idescat, el VAB del sector industrial va créixer un 1,5 % el 2014 i al final del quart trimestre va registrar un creixement interanual d'un 0,4 %. Les dades avançades del primer trimestre del 2015 mostren una millora d'aquest sector, que creix un 0,6 %.

Els resultats de la indústria continuen sent més positius a Catalunya que en el conjunt de la zona euro, on, malgrat el creixement d'Alemanya o Espanya, la producció industrial continua caient en països com França i Itàlia.

L'evolució de la producció industrial durant els darrers dotze mesos (en mitjana mòbil fins al mes de febrer del 2015) mostra que el creixement interanual més elevat correspon, en primer lloc, al grup d'equips elèctrics, electrònics i òptics (10,5 %), i en segon lloc, al de productes minerals no metàl·lics (6,7 %). Si es compara amb el període anual anterior, s'observa que el creixement dels grups de química i d'alimentació és més elevat; en canvi, el grup de producció de material de transport creix menys i la producció cau en els grups de maquinària i equips mecànics, de productes farmacèutics, d'energia elèctrica i gas i d'aigua, que abans havien registrat creixements importants. D'altra banda, l'agrupació de tèxtil, confecció, cuir i calçat, que havia registrat resultats negatius, ara presenta una lleu recuperació.

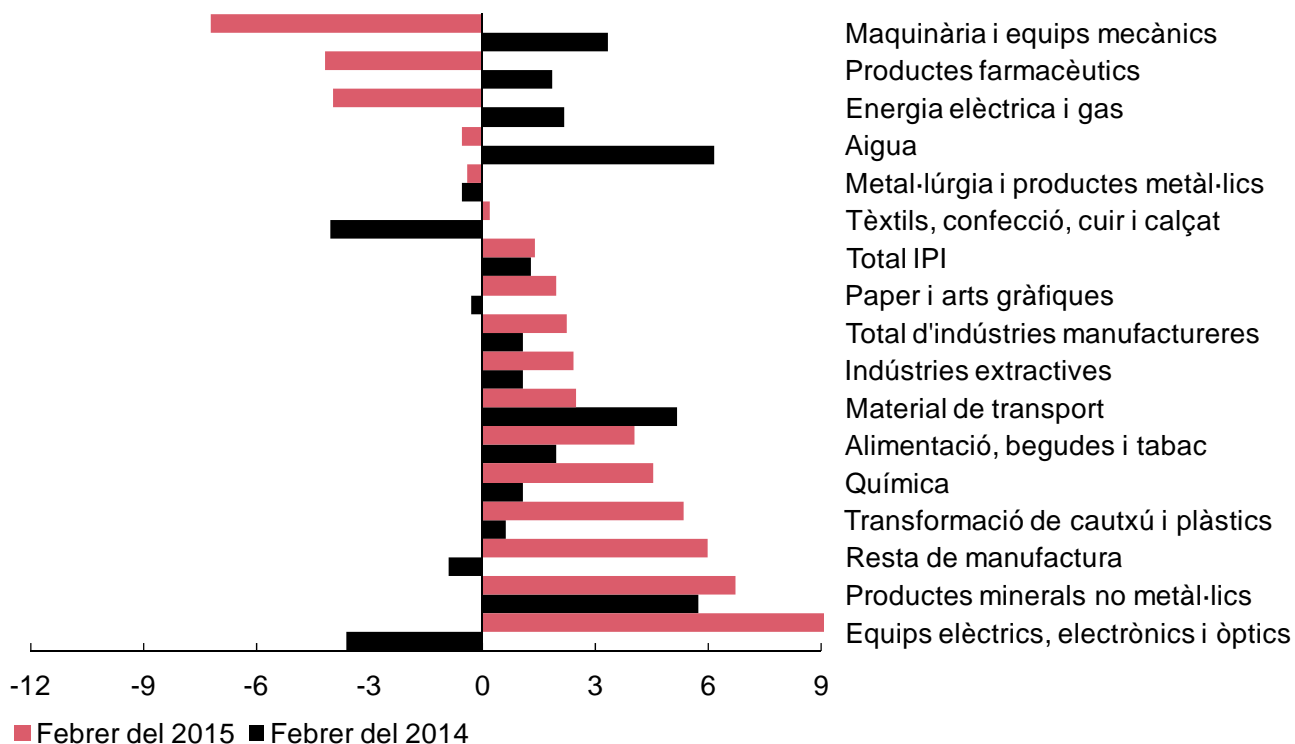
Evolució de la producció industrial a la zona euro (mitjana mòbil dels darrers 12 mesos)

Dades amb els efectes de calendari corregits.
Font: Idescat, INE i Eurostat.

Evolució de la producció industrial

Mitjana mòbil de 12 mesos fins al febrer (% de variació interanual)

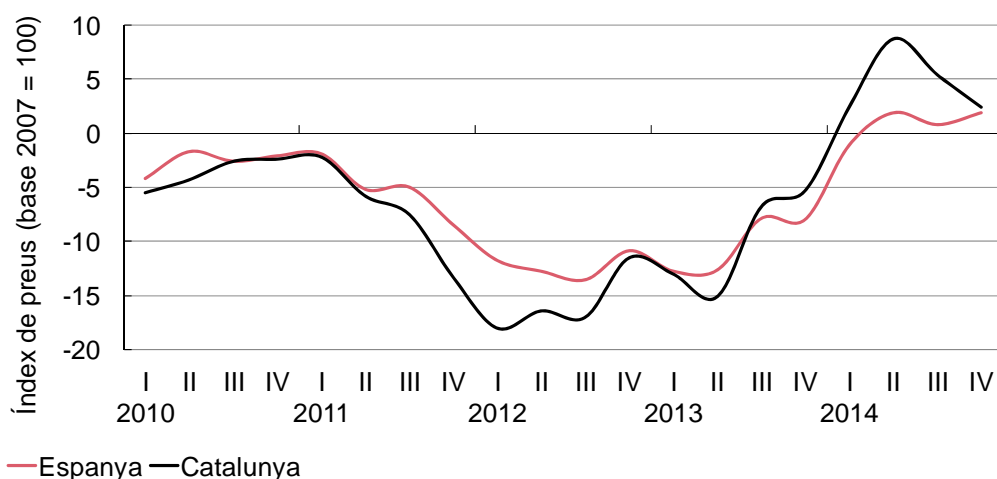

Font: Idescat i INE.

El sector de la construcció fa un salt endavant i creix un 6,2 %

El canvi més significatiu el protagonitza el sector de la construcció, que, després d'haver reduït el volum del VAB a la meitat durant els darrers vuit anys, va començar a créixer un 2,9 % interanual el darrer trimestre del 2014 i el primer trimestre del 2015 fa un salt fins a un 6,2 %. Els indicadors contemporanis, com el consum de ciment i l'ocupació, mostren la recuperació del sector, que també queda palesa a partir d'indicadors avançats del nombre de visats d'obra nova per a la construcció d'habitatges i la licitació oficial (tot i que aquesta ha frenat recentment la trajectòria a l'alça). El canvi de tendència del subsector de construcció d'habitatge ha estat precedit per una recuperació dels preus i una millora de la compravenda i de l'accés al mercat hipotecari. En tot cas, cal tenir en compte que les taxes de variació que expressen els diversos indicadors parteixen d'uns valors molt baixos.

Preus de l'habitatge nou

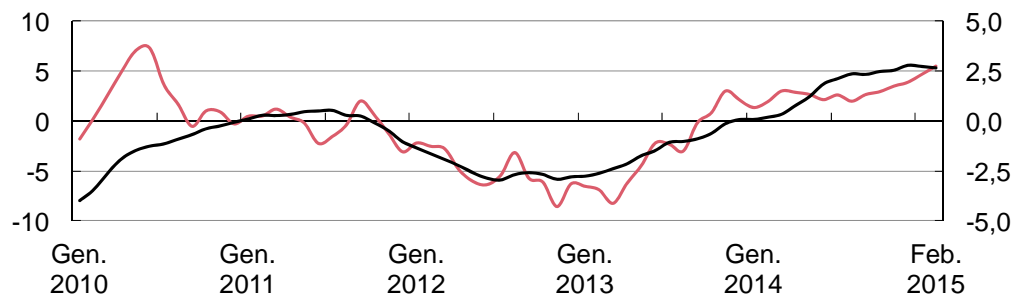
Font: INE.

El sector de serveis augmenta un 2,8 %, gràcies a la nova empenta de les activitats de mercat

El sector de serveis presenta una trajectòria a l'alça més pausada, però constant, que situa el creixement del primer trimestre del 2015 en un 2,8 %. La dinàmica de les activitats de mercat en aquests mesos reflecteix una nova empenta, especialment gràcies als resultats del comerç i del conjunt d'activitats administratives i serveis auxiliars. Una bona mostra de la millora del conjunt de serveis de mercat és el creixement de la xifra de negocis, que els dos primers mesos del 2015 és un 5 % superior al creixement de l'any passat. A Catalunya també han experimentat una millora les activitats de no-mercat, tot i que aquest avanç és inferior al de les activitats de mercat.

Indicadors d'activitat de mercat del sector de serveis

(variació interanual de la mitjana mòbil de tres mesos)

— Xifra de negoci en valors corrents (eix esquerre) — Ocupació (eix dret)

Font: INE.

El primer trimestre del 2015 s'incrementa un 12,6 % la despesa del turisme estranger

Els indicadors de turisme del primer trimestre són molt positius: el turisme estranger creix un 5,2 %, i la seva despesa, un 12,6 %. El total de pernотacions hoteleres augmenta un 8,1 %, tant per l'aportació del turisme estranger com per la del turisme domèstic i de la resta de l'Estat. El nombre de pernотacions hoteleres i la despesa turística són més elevats a Catalunya que en el conjunt de l'Estat.

Indicadors del sector turístic (gener-març del 2015)

(% de variació interanual)

	Catalunya	Espanya
Turisme estranger		
Nombre de turistes	5,2	5,3
Despesa turística total	12,6	7,0
Pernотacions hoteleres		
Turisme total	8,1	3,5
Turisme estatal	11,8	8,7
Turisme estranger	5,9	0,3

Font: IET i INE.

La demanda interna i les exportacions són els motors de l'economia

La recuperació de la demanda interna ha impulsat l'economia durant tot el 2014 i també ho ha fet els primers mesos del 2015. D'altra banda, tot i que durant el 2014 l'aportació de la demanda externa va ser negativa, cal tenir en compte que el creixement de les exportacions de béns i serveis (4,2 %) és el més important dels 3 darrers anys. Per tant, el fort increment de les importacions (8,1 %) és el que està determinant

l'aportació negativa (de 9 dècimes) del saldo comercial amb l'estranger a la variació del PIB. La causa és el gran creixement del consum privat i la inversió interior, que genera un augment d'importacions de béns i serveis finals que se suma a l'increment d'importacions de béns intermedis associades als processos productius de la nostra economia. Pel que fa als intercanvis amb la resta de l'Estat, segons les dades dels comptes econòmics de l'Idescat en la nova base 2010, l'aportació del saldo comercial d'aquests intercanvis va ser lleugerament positiva el 2014 (així es va pal·liar una mica l'aportació negativa del saldo amb l'estranger), de manera que el conjunt d'intercanvis comercials amb l'exterior va tenir una contribució a la variació del PIB de 8 dècimes negatives el 2014.

Les dades dels dos primers mesos del 2015 mostren que la dinàmica de l'exportació de béns s'ha alentit lleugerament, encara que la depreciació de l'euro i la lleu recuperació del mercat intracomunitari ofereixen millors expectatives per als mesos vinents. Pel que fa a les importacions, continuen creixent més que les exportacions, per bé que les dades recents mostren una moderació d'aquesta tendència, principalment per la baixada del preu del petroli.

Evolució del PIB a Catalunya (base 2010)

Dades amb els efectes estacionals i de calendari corregits (% de variació interanual)

	2014				2014
	Mitjana anual	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre	Quart trimestre
PIB pm	1,5	1,1	1,5	1,4	1,9
Demanda interna	2,6	2,6	2,8	2,3	2,8
Despesa en consum de les llars	2,5	2,2	2,0	2,4	3,3
Despesa en consum de les administracions públiques ¹	1,2	0,3	1,4	1,8	1,1
Formació bruta de capital ²	4,3	5,8	6,3	2,5	2,6
Béns d'equipament i altres actius	10,0	16,5	14,2	6,1	4,3
Construcció	-3,6	-6,7	-4,1	-2,6	-0,9
Saldo exterior ^{3, 4}	-0,8	-1,2	-0,9	-0,7	-0,5
Saldo amb l'estranger ⁴	-0,9	-1,3	-1,1	-1,3	0,2
Exportacions de béns i serveis	4,2	5,6	2,6	3,6	4,9
Importacions de béns i serveis	8,1	11,4	6,7	8,8	5,5

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² Inclou la variació d'existències.

³ Inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya.

⁴ Aportació al creixement del PIB.

Font: Idescat.

Indicadors de demanda (% de variació interanual)

	Comerç al detall	Matriculació		Crèdit al sector privat*
		Turismes	Vehicles de càrrega	
2014				
1r trimestre	1,5	17,2	25,8	-5,5
2n trimestre	1,4	20,6	23,9	-4,2
3r trimestre	1,3	8,6	27,4	-4,3
4t trimestre	4,1	26,0	27,7	-6,4
2015				
1r trimestre	4,0	36,5	48,4	-

* Concedit per les entitats de dipòsit.

Font: INE, Banc d'Espanya i Direcció General de Trànsit.

Durant tot el 2014, la despesa en consum de les llars mostra creixements interanuals positius, després de la reducció que va experimentar els darrers anys. La recuperació del consum de les llars s'ha vist afavorida per factors diversos: una millora en l'ocupació i la renda disponible, que han reforçat la confiança dels consumidors; una contenció dels preus del consum; uns tipus d'interès reduïts; un increment de la riquesa financera, i una millora de la facilitat d'accés al crèdit. Tot plegat, finalment ha aconseguit dinamitzar el consum, malgrat l'elevada taxa d'atur que encara hi ha. La continuïtat de la millora de l'ocupació (i dels salaris) serà, per tant, un factor essencial per garantir el creixement del consum els mesos vinents. De moment, les dades disponibles dels primers mesos del 2015 mostren que el comerç al detall manté un fort creixement, similar al del trimestre anterior, i que les dades de matriculació de vehicles de turisme s'han accelerat. En aquest darrer cas, cal tenir en compte que el primer trimestre del 2015 ha concentrat força compres motivades per la incerta renovació dels ajuts del programa Pive. A finals del 2014 les dades de l'estoc de crèdit privat dels sectors residents mostren una intensificació del desendeutament de les llars. No obstant això, aquests resultats són compatibles amb l'increment dels crèdits nous per consum, tal com es desprèn de les dades disponibles, que només fan referència al conjunt de l'economia espanyola.

La despesa en consum de les administracions públiques va registrar un increment d'un 1,2 % el 2014, després de tres anys de contracció. No obstant això, l'evolució d'aquesta despesa, com també la de la resta de la despesa pública, estarà condicionada per l'evolució dels ingressos públics i els objectius de dèficit.

La formació bruta de capital és un component de la demanda interna molt indicatiu del grau de confiança en l'economia i en les seves expectatives. En aquest sentit, el creixement d'un 10 % de la formació

bruta de capital reforça la recuperació. És cert que darrerament la inversió havia arribat fins a valors molt baixos (en el cas dels béns d'equipament, el volum del 2013 va ser un 20 % inferior al del 2008) i que les taxes de variació incorporen aquest efecte de base, però, sigui com sigui, la recuperació de la inversió apunta una nova tendència. D'altra banda, la dinàmica de la formació bruta de capital en construcció recentment ha experimentat un canvi important, que molt probablement farà que les dades del primer trimestre del 2015 ja se situïn en terreny positiu, tal com mostren els indicadors d'activitat que hi estan relacionats.

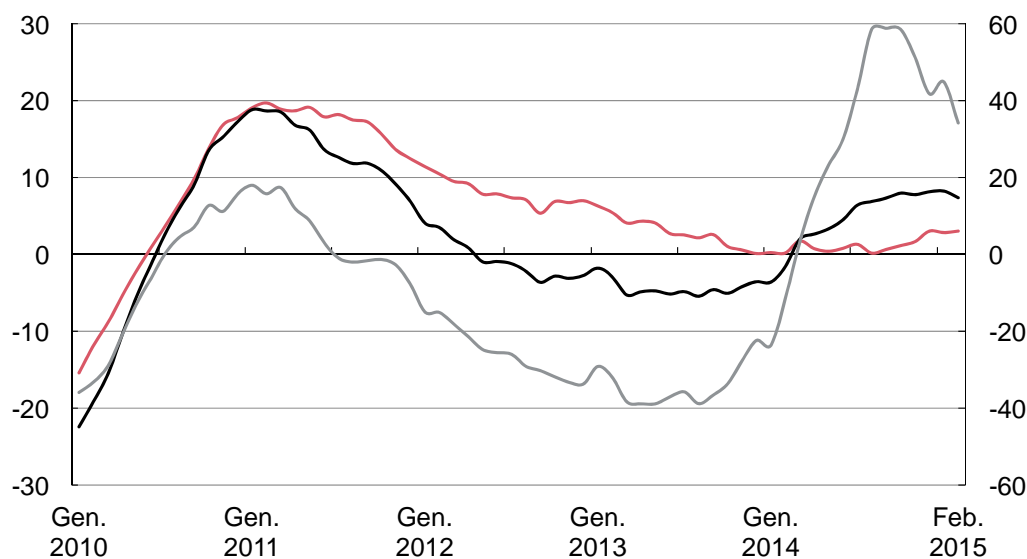
3.

El comerç exterior

Les exportacions de béns augmenten un 1,9 % fins al febrer, i les importacions, un 2,4 %

Després de créixer un 3,1 % (en termes corrents) l'any 2014, les exportacions continuen a l'alça, tot i que moderadament: els dos primers mesos del 2015 les exportacions han augmentat un 1,9 %. Les importacions han crescut un 2,4 %, força menys que en el del conjunt del 2014 (8,2 %). Així i tot, les importacions continuen creixent més que les exportacions, la qual cosa impulsa a l'alça el dèficit comercial de Catalunya amb l'estranger, per bé que amb un ritme inferior al dels mesos anteriors.

Evolució del comerç de béns amb l'estranger
(mitjana mòbil de 12 mesos, % de variació interanual)

- Exportacions (eix esquerre)
- Importacions (eix esquerre)
- Dèficit comercial (eix dret)

Dades en valors corrents.

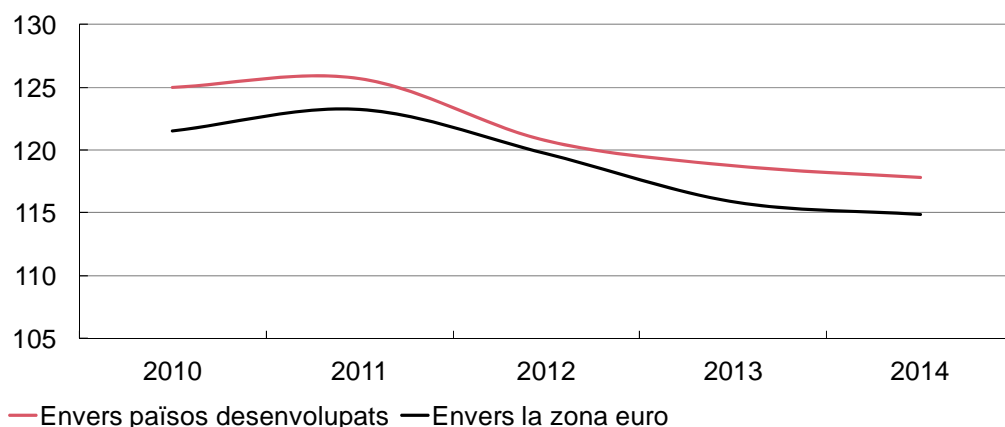
Font: Idescat i Agència Tributària (AEAT).

Si es pren com a referència l'evolució dels preus de les exportacions i les importacions de l'economia espanyola (els dos primers mesos del 2015, 0,7 % i -2,4 %, respectivament), el volum de les exportacions catalanes se situa prop d'un 1,2 %, mentre que el de les importacions es manté estable en el valor de l'any 2014.

La competitivitat de costos millora lleument

La competitivitat —valorada en termes de costos laborals unitaris (amb dades a escala estatal) i tipus de canvi— ha millorat lleument durant el quart trimestre del 2014. En el conjunt de l'any 2014 també s'hi observa una millora lleu. Respecte a la zona euro, els costos laborals unitaris de les manufactures han disminuït un punt en termes relatius. Respecte al conjunt dels països desenvolupats, els costos laborals unitaris també han disminuït de manera similar i, al mateix temps, l'aportació del component nominal ha estat favorable, gràcies a la depreciació del valor de l'euro enfront del dòlar.

Índexs de competitivitat segons costos laborals unitaris en manufactura (dades de l'economia espanyola; índex 1999 = 100)

Nota: L'increment de l'índex indica pèrdua de competitivitat.

Font: Banc d'Espanya.

Les exportacions a la UE augmenten més que en la resta de mercats

El 2014 les exportacions catalanes cap als països de la UE van ser les més expansives (amb un creixement del 6,3 %), la qual cosa va permetre que el total de les exportacions creixés un 3,1 %. Els dos primers mesos del 2015 les exportacions a la UE continuen liderant el creixement (3 %), que supera el del total de les exportacions (1,9 %).

La dinàmica geogràfica de les exportacions mostra diferències importants dins la mateixa UE. Així, les exportacions a França, el principal client de Catalunya a la UE, es van estancar el 2014, però durant els primers mesos del 2015 han caigut un 4,3 %. El creixement de les exportacions a Alemanya i Portugal s'ha alentit (un 6 % i un 13,1 %, respectivament, el 2014). En canvi, les exportacions al Regne Unit han crescut un 17,6 % en els dos primers mesos del 2015. Com l'any 2014, el 2015 les exportacions de Catalunya a la resta d'Europa registren valors negatius, com a conseqüència de la forta disminució de la demanda de països com Suïssa, Rússia i Turquia. Fora d'Europa, les

exportacions cap als EUA han registrat un fort impuls els dos primers mesos del 2015, gràcies a la depreciació de l'euro. En canvi, les adreçades a l'Amèrica llatina s'han mantingut a la baixa. Finalment, cal destacar el gran increment que experimenten les exportacions al Japó i a la Xina.

Exportacions de béns per àrees i països

(valors corrents, % de variació interanual)

	2014	Gener-febrer del 2015
Unió Europea	6,3	3,0
França	0,3	-4,3
Alemanya	6,0	2,3
Itàlia	6,1	5,1
Portugal	13,1	4,9
Regne Unit	14,5	17,6
Resta d'Europa	-15,9	-13,8
Suïssa	-15,2	-17,0
Amèrica del Nord	5,9	18,8
EUA	7,0	19,3
Amèrica llatina	-1,9	-3,0
Resta del món	3,7	5,8
Japó	19,6	50,5
Xina	-6,5	16,2
Total	3,1	1,9

Font: Idescat, AEAT i Ministeri d'Economia i Competitivitat.

Els principals sectors que impulsen les exportacions són l'automoció, les manufactures de consum i l'alimentació

Per sectors econòmics, les dades dels dos primers mesos del 2015 mostren que les exportacions de la indústria química (que suposa més d'una quarta part del total d'exportacions) són un 1,8 % inferiors a les del 2014. També han disminuït (un 2,0 %) les exportacions de béns d'equipament. En canvi, les exportacions del sector d'automoció, que el 2014 van créixer per sobre del 6 %, encara augmenten amb més força (14,8 %). També s'incrementen les exportacions de matèries primeres i de productes energètics.

L'augment del volum d'exportació de béns que registra Catalunya (1,9 %) és superior al del conjunt de l'Estat, que s'ha mantingut estable. Les diferències més significatives es concentren en les exportacions de béns de consum durador i de productes energètics i matèries primeres, que tenen un comportament negatiu en el conjunt d'Espanya.

Exportacions per sectors econòmics (gener-febrer del 2015)

(valors corrents, % de variació interanual)

	Catalunya	Espanya
Alimentació	2,1	2,7
Productes energètics	15,2	-24,6
Matèries primeres	22,5	-13,5
Semimanufactures no químiques	-5,2	-2,1
Productes químics	-1,8	1,2
Béns d'equipament	-2,0	-5,0
Automoció	14,8	18,7
Béns de consum durador	19,4	-7,5
Manufactures de consum	1,1	5,3
Altres	-33,8	-19,7
Total	1,9	0,0

Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat.

El creixement de la demanda interna i la producció industrial continua incrementant les importacions

El fort creixement de les importacions que va tenir lloc el 2014 s'ha moderat durant els dos primers mesos del 2015: fins a un 2,4 % a Catalunya i un 0,4 % a Espanya, en part per la forta contracció del valor de les importacions energètiques. La resta d'agrupacions considerades, amb l'excepció dels productes químics, registren creixements. En aquest sentit, l'augment més notori correspon als béns de consum durador (19,5 %) i al sector de l'automòbil (15,2 %),

Importacions per sectors econòmics (gener-febrer del 2015)

(valors corrents, % de variació interanual)

	Catalunya	Espanya
Alimentació	3,9	5,7
Productes energètics	-25,9	-34,2
Matèries primeres	2,9	0,2
Semimanufactures no químiques	7,8	3,6
Productes químics	-1,3	5,3
Béns d'equipament	6,9	12,1
Automoció	15,2	20,8
Béns de consum durador	19,5	17,8
Manufactures de consum	13,4	11,4
Altres	-13,3	20,6
Total	2,4	0,4

Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat.

indicadors de la recuperació del consum de les llars. També creix molt el sector de les manufactures de consum (13,4 %). A Espanya, les importacions de béns de consum durador creixen un 17,8 %, i les de béns d'equipament, un 12,1 %. Però el que destaca més en el conjunt de l'Estat són les importacions del sector automobilístic, que augmenten un 20,8 %.

4.

El mercat de treball

El creixement de l'afiliació a la Seguretat Social s'accelera fins a un 3,7 % interanual el març del 2015

Els primers mesos del 2015 el mercat de treball català ha continuat consolidant la creació d'ocupació. La font estadística que mostra una evolució més positiva és l'afiliació a la Seguretat Social, que ha accelerat el creixement de manera significativa. Segons la darrera dada, corresponent al mes de març del 2015, el nombre d'afiliats creix un 3,7 % interanual, mentre que a finals de l'any passat el ritme d'avanç era d'un 2,9 % interanual. Això implica, en termes absoluts, que des de març del 2014 el nombre d'afiliats ha augmentat en 106.736 persones. Al conjunt de l'Estat també s'ha accentuat l'augment de l'afiliació durant els darrers mesos, tot i que amb un ritme una mica més baix (3,4 % interanual el mes de març) que a Catalunya.

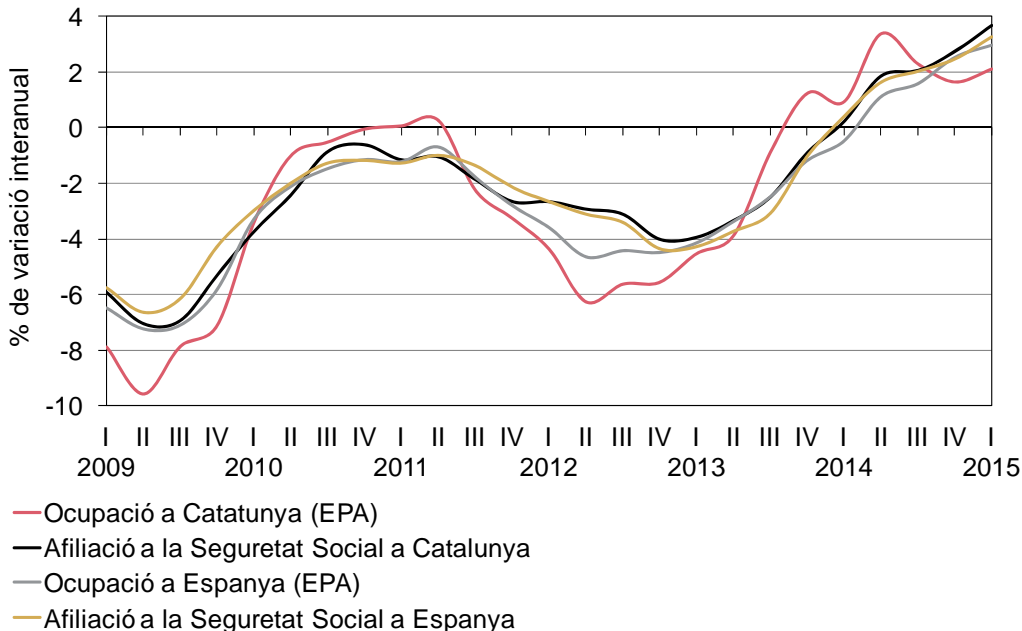
Segons l'EPA, l'ocupació creix un 2,1 % interanual el primer trimestre del 2015, ritme més moderat que en el cas de l'afiliació a la Seguretat Social

L'ocupació també manté una evolució positiva segons les dades de l'Enquesta de població activa. De fet, s'intensifica una mica el creixement de l'ocupació: el quart trimestre del 2014 augmentava un 1,6 % interanual, mentre que el primer trimestre del 2015 el ritme d'avanç ha estat d'un 2,1 % interanual. Amb aquest trimestre, a Catalunya l'ocupació ja acumula sis trimestres seguits amb un creixement interanual positiu. No obstant això, cal destacar que, a Catalunya, segons l'EPA, el ritme de creixement de l'ocupació va ser especialment intens durant els trimestres centrals del 2014 i d'aleshores ençà s'ha moderat lleugerament.

Al conjunt de l'Estat, d'acord amb l'EPA, s'accelera el creixement de l'ocupació, que arriba a un 3 % interanual el primer trimestre del 2015. Així i tot, s'ha de tenir en compte que les dades d'ocupació corregides d'estacionalitat i de l'efecte del calendari, només disponibles per a Espanya, apunten una petita desacceleració en l'ocupació: el quart trimestre del 2014 el creixement intertrimestral, en termes corregits, va ser d'un 0,8 %, mentre que el primer trimestre del 2015 ha estat

d'un 0,4 %. D'altra banda, si es compara l'evolució de l'ocupació a Catalunya amb la d'Espanya, l'EPA assenjala un creixement més fort a Espanya i, en canvi, l'afiliació a la Seguretat Social mostra un creixement més dinàmic en l'àmbit català.

Dinàmica de l'ocupació

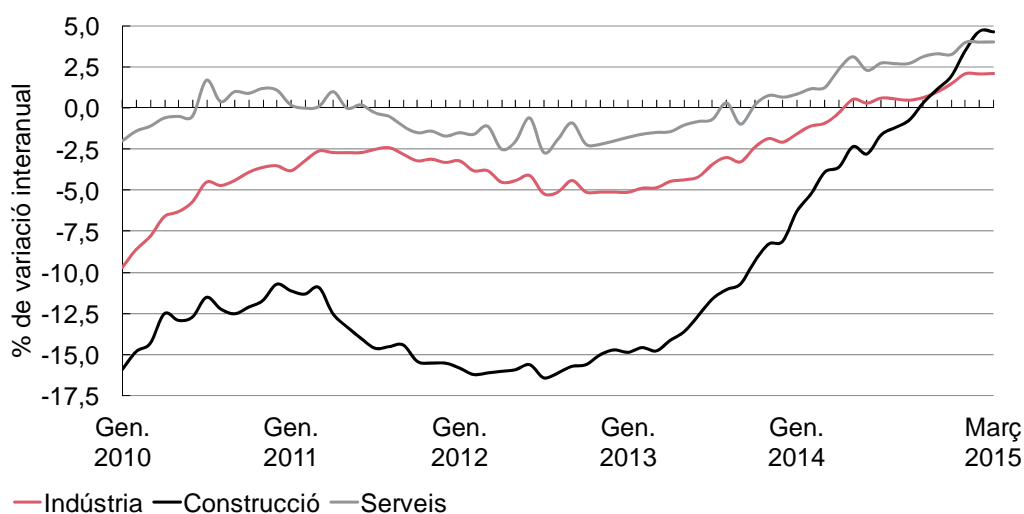
Font: Idescat, INE i Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

Dinamisme de l'afiliació a la Seguretat Social en els sectors de construcció i serveis

La informació sectorial de l'afiliació a la Seguretat Social posa de manifest que ja fa mig any que es crea ocupació, en termes interanuals, en tots els grans sectors d'activitat. La construcció ha recuperat el creixement positiu de l'afiliació i, segons la dada més recent (març del 2015) ja és el sector que registra un creixement relatiu més elevat, d'un 4,7 %. Tanmateix, s'ha de tenir en compte que va experimentar una pèrdua d'ocupació extremament intensa arran de la crisi, de manera que actualment el nombre d'afiliats no arriba ni a un 60 % del que es va registrar l'any 2009. En el sector de serveis l'afiliació també mostra un dinamisme molt notable (augmenta un 4 % interanual), mentre que en la indústria i l'agricultura els increments són d'un 2,1 % i d'un 1,8 % interanual, respectivament. D'altra banda, de les dades de l'EPA també se'n desprèn que augmenta l'ocupació en tots els grans sectors d'activitat, tot i que segons aquesta font, el sector que creix més és la indústria i l'augment de l'ocupació en el sector de serveis és força inferior al que registra la Seguretat Social i més feble que l'any 2014.

Les dades de la Seguretat Social proporcionen informació detallada de l'evolució del nombre d'afiliats per branques d'activitat. El més remarcable és que la majoria d'activitats registren un creixement positiu de l'afiliació en termes interanuals. Pel que fa a la indústria, destaca el fort augment de l'afiliació en la fabricació de vehicles de motor, la indústria alimentària, la fabricació de productes metàl·lics i la reparació i instal·lació de maquinària. En canvi, s'observa una caiguda de l'afiliació en la fabricació d'altres materials de transport (motocicletes, material ferroviari, etc.) i la fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics (que comprèn la indústria de materials per a la construcció). El sector de serveis registra una forta creació d'ocupació en branques com la programació i consultoria informàtica; les altres activitats professionals, científiques i tècniques; els serveis socials; els serveis d'allotjament, i l'epígraf *activitats relacionades amb l'ocupació*, que inclou les persones que treballen per a empreses de treball temporal i que poden estar contractades en qualsevol altre sector d'activitat. Per contra, les activitats del sector de serveis en què l'afiliació s'ha reduït més durant els darrers dotze mesos són les assegurances, els serveis financers i les activitats de lloguer.

Evolució de l'afiliació a la Seguretat Social a Catalunya per grans sectors

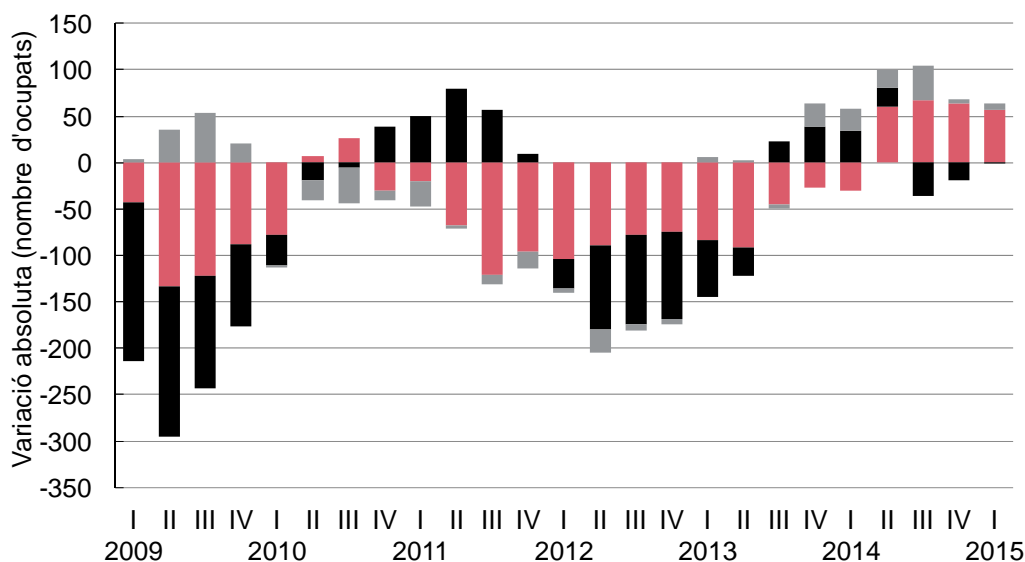
Font: Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

Segons l'EPA, la major part de l'ocupació que s'ha creat és de treball assalariat, a temps complet i amb contracte indefinit

En l'EPA destaca el fort creixement de l'ocupació assalariada, que el primer trimestre accelera el ritme fins a un 2,3 % interanual. L'ocupació per compte propi també augmenta (un 1,3 % interanual), però amb un increment més feble. Les dades d'afiliació a la Seguretat Social confirmen aquesta tendència, ja que el règim general es mostra

més dinàmic que el règim de treballadors autònoms: els darrers mesos s'ha accentuat molt el creixement de l'afiliació en el règim general, que registra un augment d'un 4,2 % interanual el març del 2105. El creixement de l'afiliació en el règim d'autònoms és més moderat (un 2,3 % interanual) i es mostra força estable al llarg del darrer mig any. D'altra banda, la informació de l'EPA posa de manifest que la totalitat de l'ocupació que s'ha generat els darrers dotze mesos (en termes nets) correspon a llocs de treball amb dedicació a temps complet, que han crescut un 4,5 % interanual. En canvi, l'ocupació a temps parcial registra un decreixement considerable, de manera que la proporció de treball a temps parcial baixa fins a un 14,2 % (a principis del 2014 superava el 16 %). De tota manera, tenint en compte que el treball a temps parcial creix a Espanya (s'incrementa un 3,3 % interanual) i que a Catalunya va créixer força durant el 2013 i una part del 2014, caldrà veure si la tendència decreixent actual es confirma en els trimestres vinents.

Variació interanual del nombre d'ocupats

■ Assalariats amb contracte de treball per temps indefinit

■ Assalariats amb contracte de treball temporal

■ No assalariats

Font: Idescat.

A Catalunya el creixement de l'ocupació es continua concentrant íntegrament en el sector privat, que creix un 4,2 % interanual, mentre que en el sector públic el nombre d'assalariats encadena tres trimestres de caiguda interanual. D'altra banda, l'augment de l'ocupació s'està traduint en un creixement del nombre d'assalariats amb contracte indefinit, que s'incrementa un 2,9 % interanual. En canvi, el nombre de treballadors amb contracte temporal es redueix un 0,2 % interanual

(tot i que cau menys que en trimestres anteriors). En termes absoluts, en els darrers dotze mesos el nombre de treballadors amb contracte indefinit s'ha incrementat en 56.900 persones. Aquesta fortalesa del treball indefinit també la confirmen les dades de les oficines de treball de la Generalitat (OTG) relatives als contractes registrats: els primers tres mesos del 2015 s'han signat un 29,3 % més de contractes indefinits que durant el mateix període de l'any 2014. També s'ha incrementat el nombre de contractes temporals, un 15,6 %. En aquest sentit, cal tenir present que l'augment del nombre de contractes temporals no comporta necessàriament un augment del nombre de treballadors amb contracte temporal.

Magnituds del mercat de treball a Catalunya i a Espanya

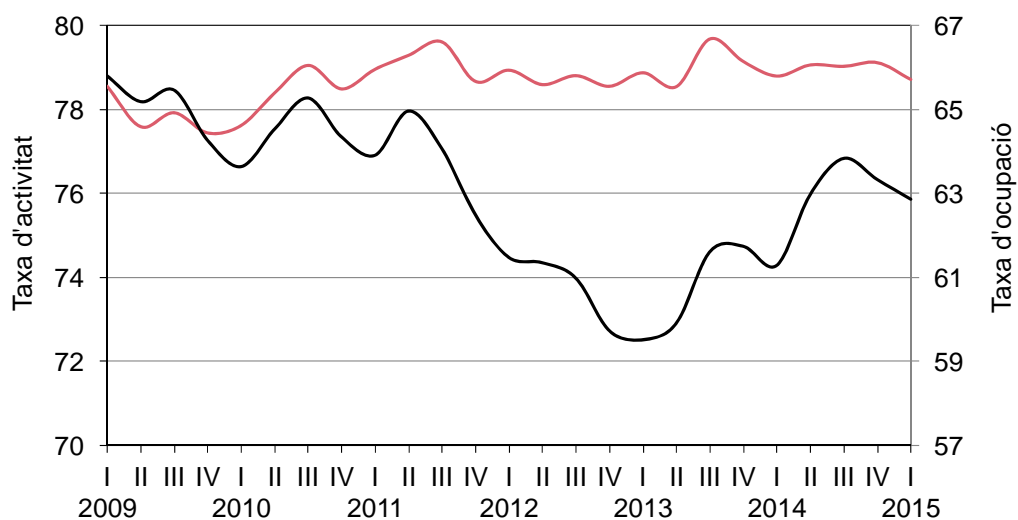
	2013	2014	Quart trimestre del 2014	Primer trimestre del 2015
Catalunya				
Població activa (% de variació interanual)	-1,3	-1,5	-0,9	-0,5
Població ocupada (% de variació interanual)	-2,0	2,1	1,6	2,1
Assalariats amb contracte de treball indefinit	-3,0	2,0	3,1	2,9
Assalariats amb contracte de treball temporal	-1,7	0,0	-4,0	-0,2
Població en atur	1,4	-13,4	-9,9	-9,8
Taxa d'activitat de la població de 16 a 64 anys (%)	79,1	79,0	79,1	78,7
Taxa d'ocupació de la població de 16 a 64 anys (%)	60,7	62,9	63,3	62,9
Taxa d'atur (%)	23,1	20,3	19,9	20,0
Homes	23,7	20,6	20,2	19,9
Dones	22,4	20,0	19,6	20,2
Població de 16 a 24 anys	50,2	47,1	45,9	45,7
Taxa de temporalitat (%)	18,6	18,3	17,8	18,2
Proporció d'ocupació a temps parcial (%)	15,3	15,3	14,8	14,2
Espanya				
Població activa (% de variació interanual)	-1,1	-1,0	-0,2	0,1
Població ocupada (% de variació interanual)	-2,8	1,2	2,5	3,0
Població en atur (% de variació interanual)	4,1	-7,3	-8,1	-8,2
Taxa d'activitat de la població de 16 a 64 anys (%)	75,3	75,3	75,6	75,3
Taxa d'ocupació de la població de 16 a 64 anys (%)	55,6	56,8	57,6	57,3
Taxa d'atur (%)	26,1	24,4	23,7	23,8

Font: Enquesta de població activa (EPA), de l'INE.

Com més va més se suavitza el ritme de caiguda de la població activa

La població en edat de treballar (de 16 anys i més) va disminuir notablement el període 2012-2014, disminució que, a més, va ser la primera que es va registrar des dels anys setanta del segle passat. Així i tot, durant els darrers trimestres aquesta caiguda s'ha anat moderant i el primer trimestre del 2015 s'ha aturat. També s'ha anat moderant la tendència de caiguda que ha registrat la població activa els darrers tres anys: el ritme de reducció del primer trimestre és d'un 0,5 % interanual, la caiguda més petita des de principis del 2012. Tot i que la població activa ha disminuït els tres últims anys, la taxa d'activitat de 16 a 64 anys s'ha mantingut en valors molt alts al llarg de la crisi (el primer trimestre del 2015 és d'un 78,7 %). En definitiva, tant la població activa com la població en edat de treballar han baixat, però la proporció de població que es declara activa s'ha mantingut força estable. Paral·lelament, la taxa d'ocupació de 16 a 64 anys (d'un 62,9 %) és força superior a la que es registrava a principis del 2014 (d'un 61,3 %). La millora de l'ocupació ha beneficiat molt més els homes que les dones: la taxa d'ocupació dels homes de 16 a 64 anys ha pujat més de 2,5 punts percentuals els darrers dotze mesos i se situa en un 66,6 %; en canvi, la taxa d'ocupació de les dones (d'un 59,2 %) només ha pujat una mica.

Taxa d'activitat i taxa d'ocupació (de 16 a 64 anys)

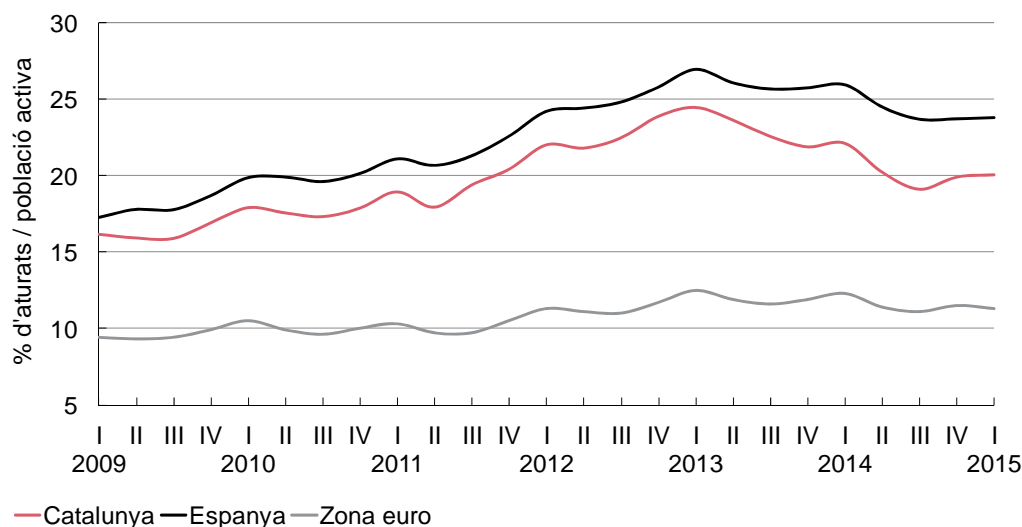
— Taxa d'activitat de 16 a 64 anys
— Taxa d'ocupació de 16 a 64 anys

Font: Idescat i INE.

La taxa d'atur se situa en un 20 %

La població en atur manté la tendència de caiguda interanual (d'un 9,8 %), gràcies a la creació d'ocupació i a la lleu disminució de la població activa. Des del primer trimestre del 2014 l'ocupació s'ha incrementat en 62.500 persones i la població activa s'ha reduït en 19.600 persones, la qual cosa comporta que hi hagi 82.200 persones menys en situació d'atur. La taxa d'atur s'ha situat en un 20 % el primer trimestre del 2015, taxa molt similar a la del trimestre anterior i força inferior a la de principis del 2014 (d'un 22,1%).

Evolució de la taxa d'atur

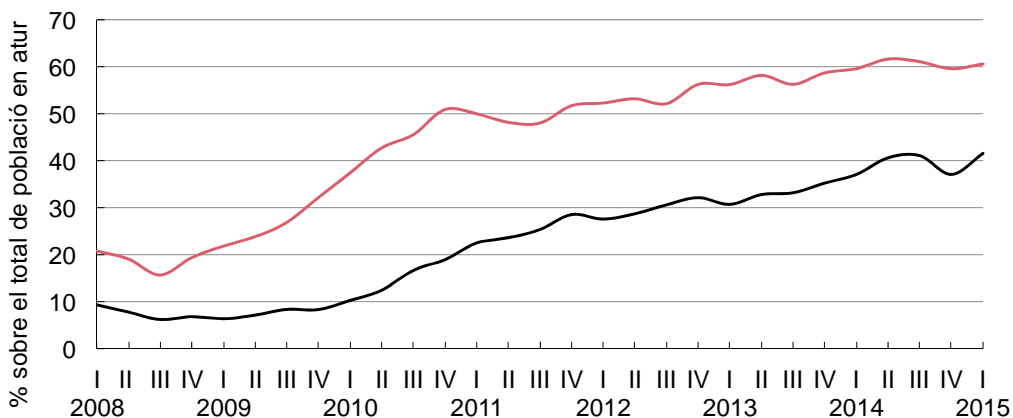

Font: Idescat, INE i Eurostat.

Un 41,6 % dels aturats cerca feina des de fa més de dos anys

El primer trimestre del 2015 la taxa d'atur dels homes s'ha situat en un 19,9 %, i la de les dones, en un 20,2 %. Cal recordar que durant la crisi la taxa d'atur femenina va ser sistemàticament més baixa que la dels homes, però les dades més recents trenquen aquest patró. Pel que fa a la taxa d'atur juvenil (de 16 a 24 anys), tot i que millora gradualment, continua en valors molt alts (45,7 %). La resta de grups d'edat mostren una taxa d'atur molt més reduïda. També es manté molt elevada (encara que s'ha reduït una mica) la taxa d'atur de la població nascuda a l'estranger (33,3 %). Finalment, la proporció d'atur de llarga durada (persones en atur que cerquen feina des de fa més d'un any) es manté en valors màxims (60,6 %). Encara és més preocupant l'augment de l'atur de molt llarga durada, que fa referència al percentatge de persones que cerquen feina des de fa més de dos anys. Aquest percentatge ha assolit un màxim el primer trimestre del 2015, atès que ha arribat a un 41,6 % de la població en atur.

Atur de llarga durada (%)

— Atur de llarga durada (persones que cerquen feina des de fa més d'un any)

— Atur de molt llarga durada (persones que cerquen feina des de fa més de dos anys)

Font: Idescat, INE i Eurostat.

La taxa d'atur d'Espanya és d'un 23,8 %, i la de la UEM, d'un 11,3 %

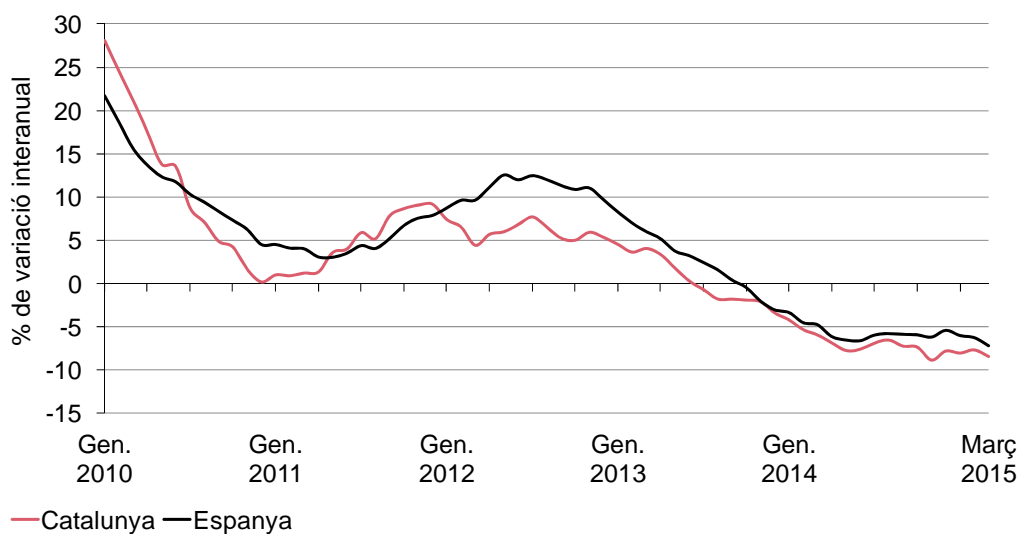
Al conjunt de l'Estat el nombre de persones en atur ha mantingut la tendència de caiguda interanual. A diferència de Catalunya, però, la població activa creix una mica (un 0,1 % interanual), de manera que tota la caiguda de l'atur es deriva de la creació d'ocupació. La taxa d'atur espanyola es manté en un 23,8 %, força més baixa que la taxa de principis del 2014 (d'un 25,9 %). Per tant, la taxa d'atur de Catalunya (20 %) continua en valors inferiors a la mitjana estatal (gairebé 4 punts percentuals per sota). Pel que fa a la zona euro, la taxa d'atur, que es resisteix a baixar per sota de l'11 %, el primer trimestre del 2015 s'ha situat en un 11,3 % (taxa ajustada d'estacionalitat i de l'efecte del calendari). Les taxes d'atur més altes corresponen a Grècia (25,7 %, segons la dada de gener) i a Espanya (23,2 %). Per contra, Alemanya i Àustria presenten les taxes d'atur més baixes (4,7 % i 5,5 %, respectivament).

La disminució de l'atur registrat es manté estable el darrer mig any, a un ritme aproximat d'un 8 % interanual

Des de mitjan 2013 l'atur registrat mostra una caiguda continuada a Catalunya. Els darrers mesos el ritme de reducció s'ha estabilitzat al voltant d'un 8 % interanual; segons la dada més recent, el mes de març la caiguda de l'atur registrat ha estat d'un 8,5 % interanual. Cal recordar que aquesta font d'informació només inclou les persones en atur que s'inscriuen voluntàriament a les oficines de les OTG.

A Espanya, l'atur registrat presenta una evolució similar a la de Catalunya, però amb una disminució una mica més suau (d'un 7,2 % interanual el març).

Evolució de l'atur registrat

Font: oficines de treball de la Generalitat i Servei Públic Estatal d'Ocupació.

5.

L'evolució dels preus i dels salaris

5.1. L'evolució dels preus

La inflació continua en mínims (-0,3 % interanual), però és una mica menys negativa que fa uns quants mesos

Des de finals del 2013 la inflació, mesurada amb l'IPC, ha registrat valors molt reduïts a Catalunya. La tendència a la baixa es va

Evolució de l'IPC per grups de despesa (% de variació interanual)

	General	Aliments	Begudes, alcohol i tabac	Vestit	Habitatge	Parament de la llar	Medicina	Transports	Comunicacions	Lleure i cultura	Ensenyament	Hotels, cafès i restaurants	Altres
Catalunya													
Mitjana del 2012	2,9	2,5	5,9	0,4	4,9	1,5	7,3	5,1	-3,4	1,1	6,6	1,5	2,7
Mitjana del 2013	1,7	0,0	6,1	0,2	1,7	1,7	5,1	-0,1	-4,3	1,3	10,5	0,9	2,7
Mitjana del 2014	0,1	0,1	1,2	0,2	1,7	-0,1	0,7	-1,1	-6,1	-0,7	0,9	0,5	1,6
Desembre del 2013	0,2	1,2	5,3	0,0	0,6	0,5	-4,2	0,6	-6,6	-0,9	0,7	0,3	1,0
Desembre del 2014	-0,7	0,2	0,0	0,3	0,4	-0,1	-0,1	-5,8	-5,7	-0,7	1,4	0,9	1,9
Gener del 2015	-0,9	0,4	0,7	0,0	-0,1	-0,5	0,2	-8,1	-4,7	0,0	1,3	0,8	2,5
Febrer del 2015	-0,8	1,0	1,3	0,0	-1,5	-0,6	0,4	-5,9	-4,8	-0,8	1,3	0,8	1,9
Març del 2015	-0,3	1,4	1,2	0,0	-1,4	-0,6	0,2	-3,5	-4,7	0,1	1,3	0,7	1,8
Espanya													
Mitjana del 2012	2,4	2,3	5,9	0,3	5,1	0,9	3,5	4,8	-3,4	0,7	4,8	0,9	2,3
Mitjana del 2013	1,4	2,8	6,1	0,0	0,9	0,9	6,9	0,4	-4,2	0,7	8,1	0,5	2,1
Mitjana del 2014	-0,2	-0,3	1,4	0,1	1,3	-0,5	0,1	-0,9	-6,1	-1,4	1,8	0,5	1,0
Desembre del 2013	0,3	1,2	5,6	0,0	0,0	-0,2	0,0	1,0	-6,6	-1,2	1,9	0,2	0,3
Desembre del 2014	-1,0	-0,3	0,4	0,2	-0,2	-0,6	-0,2	-5,5	-5,7	-1,2	1,3	0,6	1,3
Gener del 2015	-1,3	-0,4	0,9	-0,1	-0,4	-0,5	-0,1	-7,7	-4,7	-0,7	1,3	0,6	1,7
Febrer del 2015	-1,1	0,2	1,4	-0,1	-1,9	-0,5	0,1	-5,6	-4,7	-1,0	1,3	0,6	1,4
Març del 2015	-0,7	0,4	1,4	-0,1	-2,0	-0,5	0,0	-3,5	-4,7	-0,4	1,3	0,7	1,4

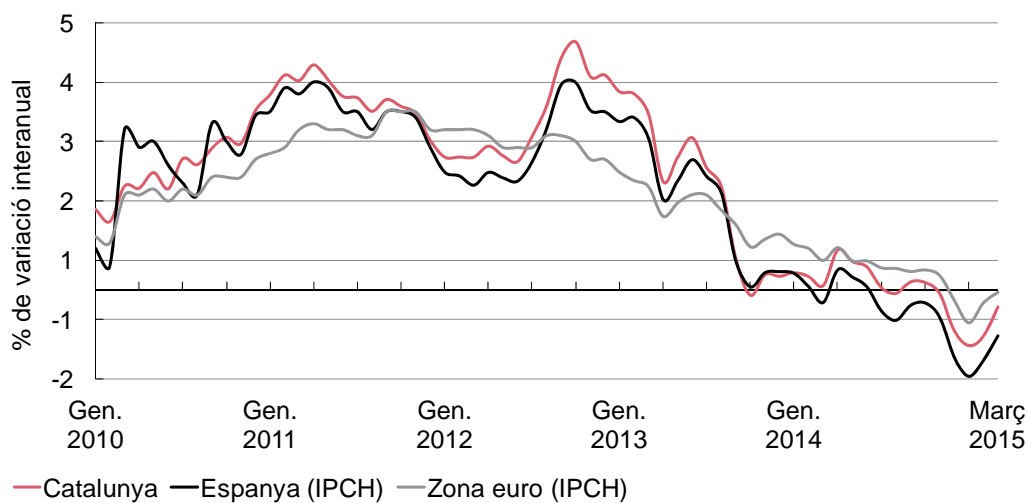
Font: elaboració a partir de les dades de l'INE.

intensificar a finals del 2014, quan la inflació catalana va entrar en terreny negatiu; el gener del 2015 la inflació arriba a un mínim històric (-0,9 % interanual), i des del febrer el descens es modera una mica, de manera que la inflació interanual se situa en un -0,3 % interanual el mes de març.

La caiguda interanual dels preus de l'energia i la moderació dels costos laborals són causes que expliquen la inflació negativa

L'escenari d'inflació negativa (o de *desinflació*, com l'han qualificat alguns experts) que s'observa en gairebé totes les economies avançades s'explica, en gran part, pel baix preu del petroli i la reducció dels preus dels carburants consegüent. No obstant això, els darrers mesos els preus dels carburants no s'han moderat tant i han tornat a registrar algun increment mensual. Per tant, s'espera que aquest paper moderador sobre la inflació serà menys rellevant els mesos vinents, sobretot si es té en compte que la caiguda de la cotització internacional del petroli podria haver tocat fons i que la depreciació de l'euro en disminueix l'efecte deflacionista. També estan contribuint a la inflació negativa la moderació dels costos laborals i les baixes expectatives inflacionistes.

Evolució dels preus a Catalunya, Espanya i la zona euro

Font: INE.

Cauen els preus del transport i de les comunicacions, mentre que els dels aliments s'acceleren lleugerament

Pel que fa a l'evolució interanual per grups de despesa, la moderació és força generalitzada. Hi ha quatre grups que registren reduccions interanuals dels preus: les comunicacions (amb un descens d'un 4,7 %) i els transports (amb un descens d'un 3,5 % interanual), tot i que en

aquest darrer cas la caiguda s'està suavitzant, perquè els carburants s'han encarit els dos darrers mesos; així com els grups de despeses d'habitatge i de parament de la llar (que baixen un 1,4 % interanual i un 0,6 % interanual, respectivament). D'altra banda, els grups de despesa que mostren increments de preus positius, en general, registren creixements força moderats, ja que cap grup supera el 2 % interanual. L'increment més gran (d'un 1,8 % interanual) és el d'altres despeses (que inclou, entre altres, les assegurances i els productes d'ús personal). El segueix l'alimentació, amb un increment d'un 1,4 % interanual, que, tot i que és moderat, és el més alt dels darrers dotze mesos. En particular, s'han encarit més els aliments no elaborats (amb un augment d'un 2,8 % interanual) que els elaborats (0,8 %), si bé en aquest darrer apartat destaca l'acceleració del preu de l'oli.

Evolució de l'IPC per grups especials (% de variació interanual)

	Índex sense aliments no elaborats ni productes energètics					
	Total	Serveis	Béns industrials sense productes energètics	Alimentació elaborada, begudes i tabac	Alimentació no elaborada	Productes energètics ¹
Catalunya						
Mitjana del 2012	2,1	2,0	1,6	3,3	2,1	9,0
Mitjana del 2013	1,9	1,9	1,1	3,2	3,2	-0,3
Mitjana del 2014	0,4	0,4	0,1	0,6	-0,7	-1,1
Desembre del 2013	0,3	0,0	-0,4	2,2	0,5	-0,2
Desembre del 2014	0,4	0,7	0,1	0,1	0,4	-8,6
Gener del 2015	0,6	1,0	0,0	0,3	0,8	-11,6
Febrer del 2015	0,4	0,6	-0,1	0,5	2,2	-10,2
Març del 2015	0,5	0,7	-0,1	0,8	2,8	-7,2
Espanya						
Mitjana del 2012	1,6	1,5	0,8	3,1	2,3	8,9
Mitjana del 2013	1,4	1,4	0,6	3,1	3,6	0,0
Mitjana del 2014	0,0	0,1	-0,4	0,4	-1,2	-0,8
Desembre del 2013	0,2	0,0	-0,5	2,3	0,6	0,2
Desembre del 2014	0,0	0,3	-0,2	-0,2	-0,4	-8,5
Gener del 2015	0,2	0,5	-0,1	-0,1	-0,7	-11,4
Febrer del 2015	0,2	0,3	-0,1	0,1	0,9	-10,2
Març del 2015	0,2	0,4	-0,2	0,3	0,9	-7,4

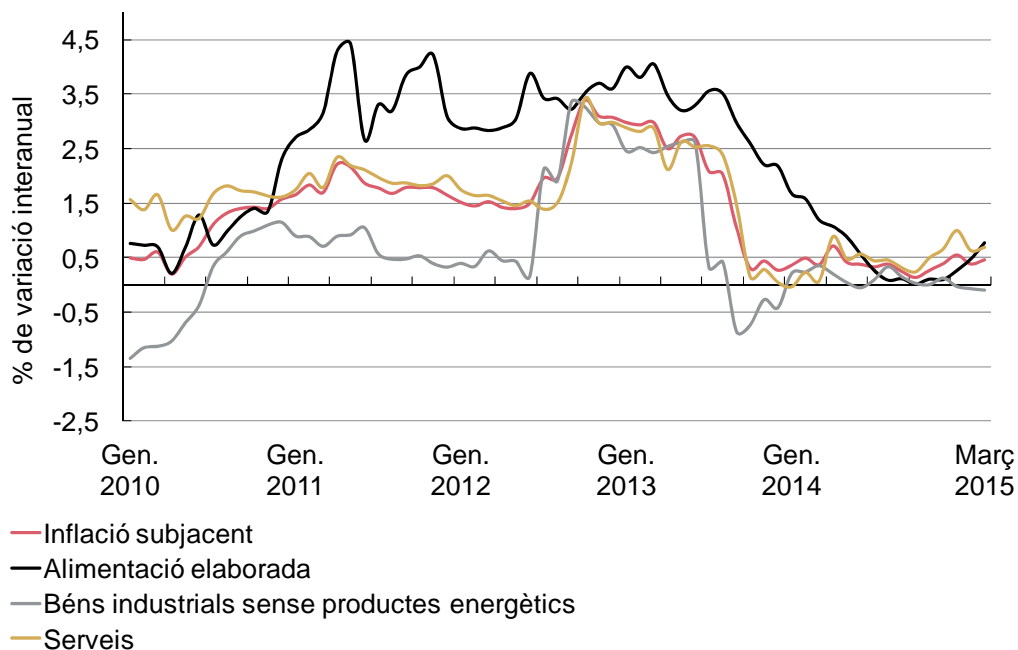
¹Inclou els preus de carburants i combustibles i el d'altres productes energètics (electricitat, etc.).

Font: INE.

La inflació subjacent es manté en taxes molt baixes (0,5 % interanual el març)

Durant el darrer any i mig la inflació subjacent s'ha mantingut estabilitzada en taxes molt baixes. El març s'ha situat en un 0,5 % interanual. Això demostra que s'ha produït una moderació en la tendència de fons dels preus, ja que la inflació subjacent no es veu afectada directament pel petroli: es calcula a partir de l'IPC, que exclou els preus més volàtils de l'economia (els productes energètics i l'alimentació fresca). En definitiva, les expectatives inflacionistes dels agents econòmics són, ara com ara, baixes.

Evolució de la inflació subjacent i dels seus components

Font: INE.

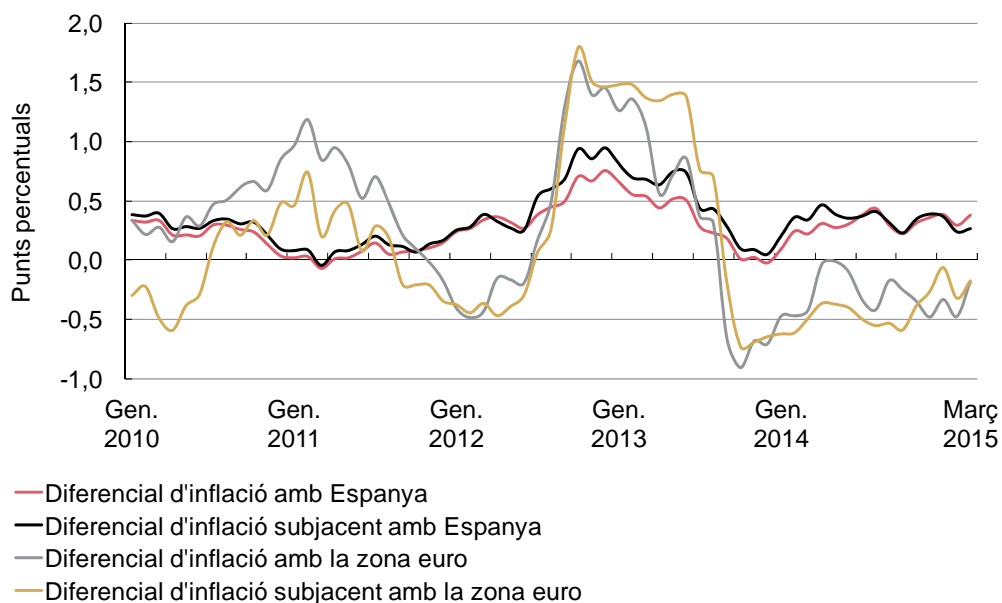
Si s'analitzen els components de la inflació subjacent, s'observa que l'apartat de béns industrials sense productes energètics és el que registra una evolució més baixista, amb una caiguda interanual dels preus d'un 0,1%. Els serveis mantenen una evolució continguda (0,7 % interanual), en comparació amb el comportament inflacionista que tradicionalment els ha caracteritzat. Finalment, els preus del grup d'alimentació elaborada, alcohol i tabac s'han accelerat els dos darrers mesos (a causa de l'encariment de l'oli i del tabac) i el mes de març han arribat a créixer un 0,8 % interanual.

La inflació espanyola continua registrant valors negatius el març (-0,7 % interanual), després del mínim del gener (-1,3 %)

La inflació espanyola va tocar fons el mes de gener, quan va arribar a una taxa negativa d'un -1,3 % interanual, la més baixa de tota la sèrie de dades (que comença l'any 1961). Els dos mesos següents la tendència negativa s'ha suavitzat una mica, i el mes de març s'ha registrat una taxa interanual d'un -0,7 %. Com en el cas català, la reducció de preus dels carburants i dels transports explica, en gran part, el signe negatiu de la inflació. Al mateix temps, però, la inflació subjacent espanyola també es manté en mínims històrics (0,2 % interanual el mes de març), la qual cosa demostra l'absència de tensions inflacionistes en l'economia.

Tot i que la inflació catalana registra una moderació històrica, aquesta evolució és menys baixista que la d'Espanya. Així, el diferencial d'inflació entre Catalunya i Espanya ha estat força gran durant els darrers mesos (el mes de març s'ha situat en 0,4 punts percentuals). En termes d'inflació subjacent, la diferència és de 0,3 punts. Bona part del diferencial d'inflació es deriva de l'elevat creixement dels preus de l'alimentació a Catalunya (que augmenten un 1,4 % interanual, mentre que a Espanya creixen un 0,4 % interanual). Cal recordar que aquest grup de despesa és el que més pesa en el cistell de consum (té una ponderació de més d'un 18 %). També destaquen el grup de lleure i cultura (que a Catalunya registra un creixement dels preus 0,5 punts percentuals superior al d'Espanya) i el grup de despeses d'habitatge.

Evolució del diferencial d'inflació de Catalunya amb Espanya i amb la zona euro

Font: INE.

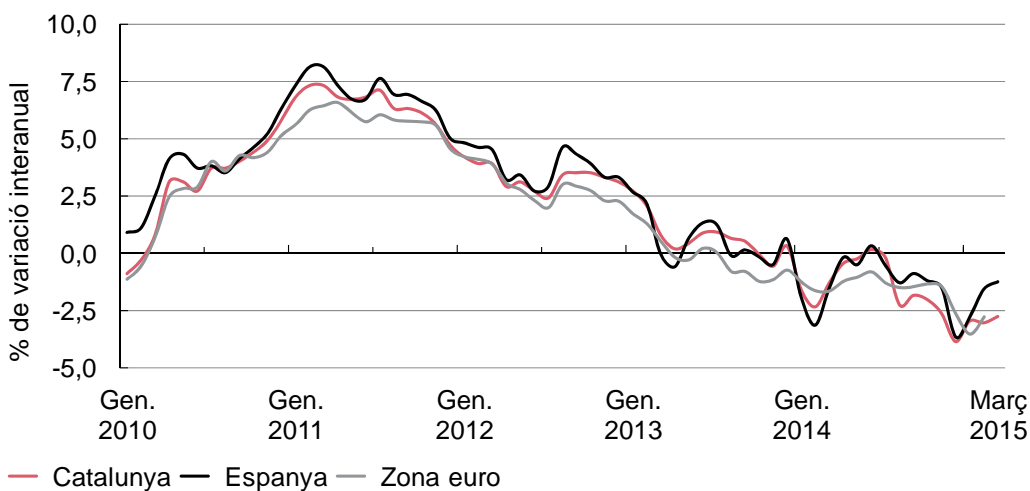
En aquest darrer cas, el diferencial és de 0,6 punts percentuals i sobretot respon a una alça més forta, en el cas català, dels preu dels lloguers i d'alguns serveis relacionats amb l'habitatge (distribució d'aigua i recollida d'escombreries).

La inflació de la zona euro registra la taxa menys negativa dels darrers quatre mesos (-0,1 % interanual)

A la zona euro la inflació continua registrant valors negatius. Amb tot, el mes de març s'ha situat en un -0,1 % interanual, la taxa menys negativa dels darrers quatre mesos. Així mateix, és molt probable que els mesos vinents s'esgoti l'efecte deflacionista que es deriva de l'evolució del preu del petroli. Les taxes d'inflació de la UEM més negatives corresponen a Grècia (-1,9 % interanual), Xipre (-1,4 % interanual), Lituània (-1,1 % interanual) i Espanya (-0,8 % interanual segons l'IPC harmonitzat). Val a dir que la moderació de preus és generalitzada als països que formen part de la UEM, ja que la inflació no supera l'1 % interanual en cap economia. D'altra banda, la inflació subjacent de la UEM continua estable i en valors reduïts (0,6 % interanual el març), però amb un signe positiu, perquè els preus del petroli i l'energia no l'afecten directament.

Cal recordar que el diferencial d'inflació de Catalunya amb la zona euro és negatiu des de principis del 2014, tot i que s'està reduint. El mes de març la inflació catalana ha estat 0,2 punts percentuals inferior a la inflació mitjana de la UEM. Això contrasta totalment amb el que passava en el període anterior a la crisi, atès que aleshores la inflació catalana era força superior a la mitjana de la UEM.

Evolució de l'índex de preus industrials (IPRI)

Font: INE i Eurostat.

Els preus industrials continuen en descens (baixen un 2,8 % interanual)

L'índex de preus industrials de sortida de fàbrica (IPRI), que encadena taxes interanuals negatives des de principis del 2014, el mes de març ha registrat un descens d'un 2,8 % interanual. El ritme de caiguda és una mica més suau que els mesos anteriors. L'energia és la categoria que mostra una caiguda més gran (d'un 11,2 % interanual); la segueix la de béns intermedis, que disminueix un 0,5 % interanual. La categoria de béns d'equipament presenta un creixement positiu, però moderat (d'un 0,2 % interanual), mentre que els béns de consum són els que creixen més (un 0,4 %). Pel que fa a Espanya, els preus industrials cauen amb menys força que a Catalunya, ja que baixen un 1,2 % interanual. Finalment, a la zona euro, amb dades que arriben fins al febrer, els preus industrials s'han reduït un 2,8 % interanual.

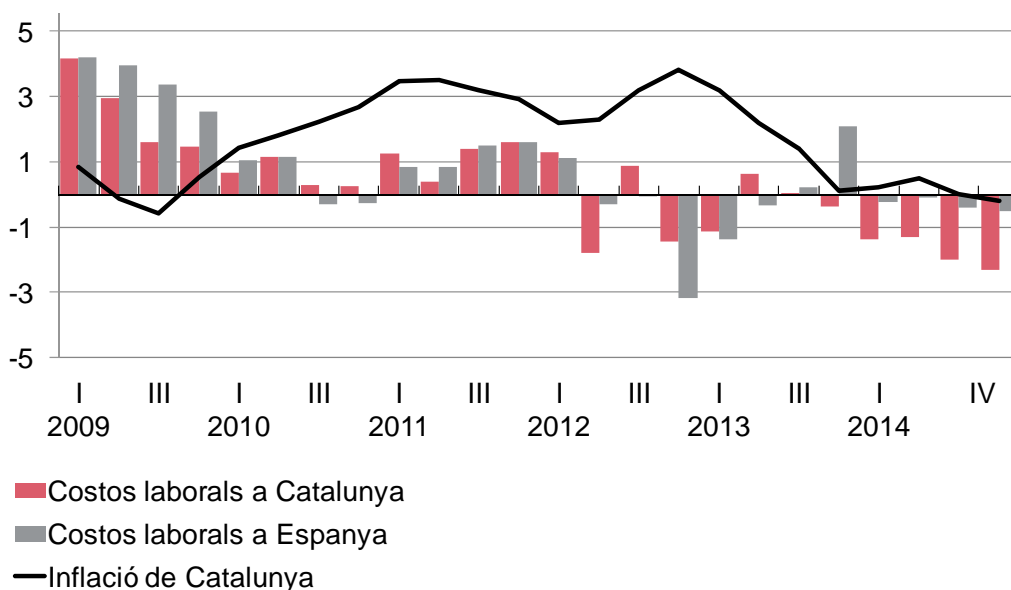
5.2. L'evolució dels costos laborals i dels salaris

Els costos laborals disminueixen un 2,3% interanual el darrer trimestre del 2014, el retrocés més alt dels darrers anys

Segons les dades de l'Enquesta trimestral del cost laboral (ETCL), de l'INE, a Catalunya, el quart trimestre del 2014 s'ha reduït el cost laboral mitjà per treballador i mes un 2,3 %, disminució molt superior a la que s'ha produït al conjunt de l'Estat, del 0,5 %. De fet, és la caiguda més intensa des del 2000, any en què va començar l'operació estadística. Si es compara l'evolució del conjunt del 2014 amb la de l'any anterior, s'observa la mateixa tendència, atès que els costos laborals s'han reduït un 1,7 % a Catalunya i un 0,3 % a Espanya. Aquests resultats mostren que el 2014 s'ha intensificat el procés de devaluació salarial que viu l'economia des del 2010.

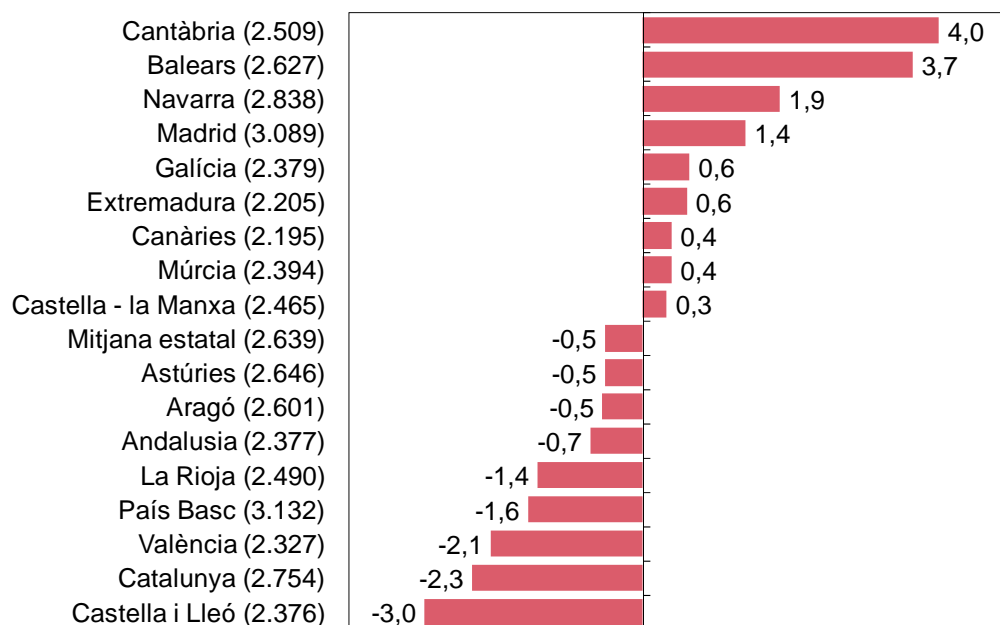
L'anàlisi regional de l'evolució dels costos laborals durant el quart trimestre del 2014 presenta diferències molt remarcables entre comunitats autònomes. Les caigudes més accentuades d'aquesta variable es produeixen a Castella i Lleó (d'un 3,0 %), Catalunya (d'un 2,3 %) i València (d'un 2,1 %), mentre que els increments més destacats es registren a Cantàbria i les Balears, amb augments del 4,0 % i del 3,7 %, respectivament.

Evolució comparativa dels costos laborals per treballador i mes a Catalunya i al conjunt de l'Estat
(% de variació interanual)

Font: Enquesta trimestral del cost laboral (INE).

Cost laboral per treballador i mes a les comunitats autònomes
(% de variació interanual)

Nota: els valors entre parèntesis corresponen a la mitjana del cost laboral del quart trimestre del 2014, mesurats en milers d'euros. El percentatge de variació interanual també s'obté amb aquestes dades.

Font: Enquesta trimestral del cost laboral (INE).

En l'evolució dels diversos components dels costos laborals durant el 2014 s'observa que la part del cost salarial presenta un retrocés de l'1,8 % a Catalunya. Aquesta variació és el resultat d'una disminució de l'1,6 % del cost salarial ordinari i del 3,0 % del cost salarial extraordinari, que comprèn les pagues extraordinàries així com els endarreriments. A Espanya la reducció dels costos salarials és molt menys acusada (0,1 %), la qual cosa reflecteix l'estabilitat del cost salarial ordinari i una caiguda del cost salarial extraordinari del 0,7 %.

Per la seva banda, els costos laborals no salarials, que inclouen les cotitzacions a la Seguretat Social i altres percepcions no salarials, s'han reduït un 1,6 % interanual a Catalunya. En el conjunt de l'Estat, aquests costos laborals no salarials han caigut un 1,0 %.

Pel que fa al nombre d'hores efectives de treball, l'evolució de Catalunya en mostra una lleugera disminució (del 0,1 %), una mica inferior a la que s'ha registrat a Espanya (del 0,4 %). De la dinàmica d'aquestes hores efectives de treball, se'n deriva que els costos laborals per hora han augmentat un 0,1 % a Espanya i s'han reduït un 1,7 % a Catalunya.

Costos salarials i laborals (% de variació interanual)

	Cost mitjà per treballador i mes		Cost per hora de treball efectiva	
	2013	2014	2013	2014
Catalunya				
Cost laboral total	-0.2	-1.7	0.3	-1.7
Cost salarial	-0.6	-1.8	-0.1	-1.7
Cost salarial ordinari	-0.7	-1.6	-0.2	-1.5
Cost salarial extraordinari	0.3	-3.0	0.8	-3.1
Cost laboral no salarial	0.9	-1.6	1.5	-1.5
Hores pactades	-0.6	-0.1		
Hores efectives de treball	-0.6	-0.1		
Espanya				
Cost laboral total	0.2	-0.3	0.5	0.1
Cost salarial	0.0	-0.1	0.4	0.3
Cost salarial ordinari	-0.3	0.0	0.0	0.4
Cost salarial extraordinari	2.2	-0.7	2.5	-0.1
Cost laboral no salarial	0.6	-1.0	0.8	-0.6
Hores pactades	-0.5	-0.5		
Hores efectives de treball	-0.4	-0.4		

Nota: valors mitjans de cada any.

Font: Enquesta trimestral del cost laboral (INE).

Per sectors productius, a Catalunya, durant el 2014 els costos laborals per treballador i mes s'han reduït un 2,5 % en la construcció i un 2,4 % en els serveis, mentre que en la indústria han augmentat un 1,4 %. En el conjunt de l'Estat l'evolució dels costos laborals de la indústria és semblant a la de Catalunya, però, en canvi, la disminució en la construcció i en els serveis és molt més petita (0,2 % i 0,6 %, respectivament). Tant a Catalunya com a Espanya, el comportament del cost salarial ordinari és molt similar al del cost laboral total, excepte en dos casos puntuals, la indústria a Catalunya i la construcció a Espanya, en què l'increment del cost salarial ordinari és superior al del cost laboral total.

Costos laborals i costos salarials ordinaris per sectors productius

(% de variació interanual)

	Catalunya		Espanya	
	2013	2014	2013	2014
Costos laborals per treballador i mes				
Total	-0.2	-1.7	0.2	-0.3
Indústria	1.7	1.4	1.8	1.3
Construcció	3.1	-2.5	0.5	-0.2
Serveis	-0.7	-2.4	-0.1	-0.6
Costos salarials ordinaris per treballador i mes				
Total	-0.7	-1.6	-0.3	0.0
Indústria	-0.1	2.2	1.6	1.7
Construcció	0.3	-2.2	0.4	1.0
Serveis	-0.8	-2.5	-0.8	-0.4

Nota: valors mitjans de cada any.

Font: Enquesta trimestral del cost laboral (INE).

Els increments salarials pactats fins al març s'han situat en el 0,85 %

El nombre d'acords i de treballadors afectats per la negociació col·lectiva ha perdut molt pes els darrers anys. El 2014 només van ser 840.775 els treballadors que van veure actualitzades les tarifes salarials per la negociació col·lectiva. Una vegada finalitzada la vigència del II Acord per a l'ocupació i la negociació col·lectiva, ara els agents econòmics i socials n'estan negociant la renovació.

Els convenis col·lectius que s'han registrat fins al març del 2015 presenten un increment de les tarifes salarials del 0,85 %, augment lleugerament més gran que el que es va pactar fins al mateix període del 2014. Amb tot, convé tenir present que la informació que ofereix el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social és molt limitada (fa referència a 77 acords col·lectius i 259.963 treballadors).

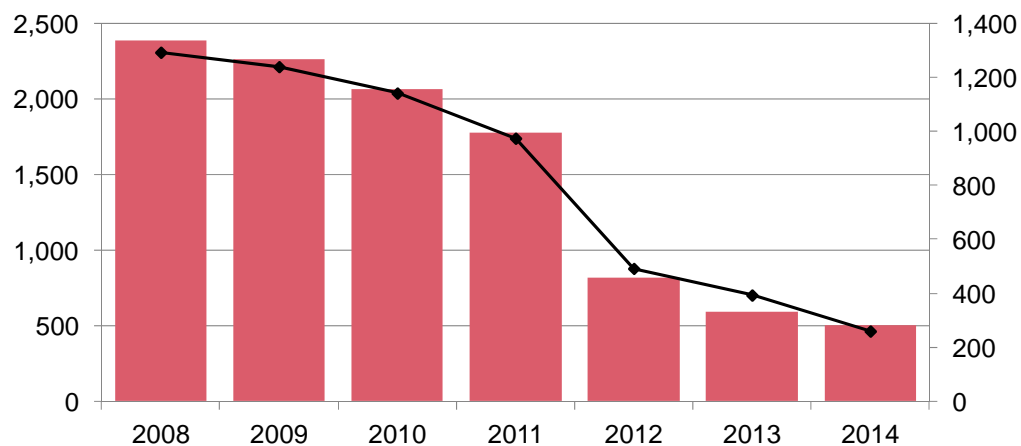
Incrementos salarials pactats a Catalunya segons l'àmbit de negociació

(% de variació interanual)

	Acords col·lectius	Treballadors afectats	Increment salarial pactat (%)
De gener a març del 2014			
Empresa	46	7,383	0.61
Sector	18	216,059	0.78
Total	64	223,442	0.78
De gener a març del 2015			
Empresa	53	6,589	0.81
Sector	24	253,374	0.85
Total	77	259,963	0.85

Font: Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

Evolució de la negociació col·lectiva: nombre d'acords col·lectius i de treballadors afectats a Catalunya

■ Milers de treballadors afectats (eix esquerre)

◆ Nombre d'acords col·lectius (eix dret)

Font: Departament d'Empresa i Ocupació (fins a l'any 2012) i Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social (els anys 2013 i 2014).

6.

El sector financer

6.1. Les entitats de dipòsit

El flux de crèdit es reactiva, especialment a les llars

Les noves condicions financeres que es deriven de les polítiques monetàries del BCE s'estan traslladant al mercat del crèdit, amb una millora del flux de crèdit nou i una reducció del cost del crèdit. Els tipus d'interès han continuat baixant en gairebé tots els sectors, fins a nivells cada vegada més competitius.

Les dades del Banc d'Espanya que hi ha disponibles apunten una revitalització del crèdit, sobretot del que es destina a les llars. Els darrers mesos del 2014 el flux de crèdit nou a les llars va assolir un creixement positiu, que s'ha intensificat els primers mesos del 2015: a Espanya, el mes de març el crèdit nou per habitatge ha augmentat un 21,7 % interanual; el destinat a consum, un 23,5 %, i la resta, un 5,4 %. Pel que fa al crèdit nou destinat a empreses, destaca el creixement del que s'atribueix a les pimes (crèdits de menys d'un milió d'euros), que ha crescut bastant més que el que s'assimila a les grans empreses (crèdits de més d'un milió d'euros). No obstant això, cal tenir en compte que les grans empreses utilitzen com més va més fórmules de finançament alternatives al préstec bancari.

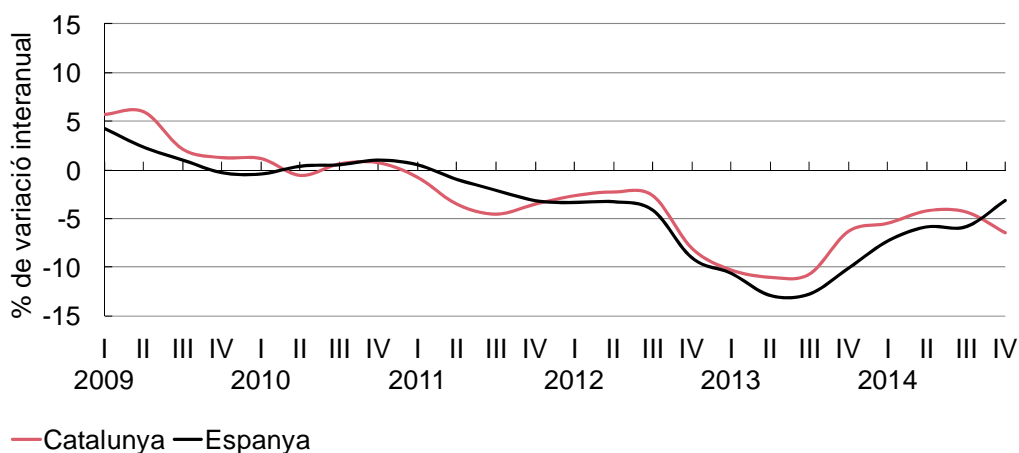
L'enquesta del BCE sobre préstecs bancaris del primer trimestre (realitzada a 124 entitats financeres, 10 de les quals són espanyoles) mostra que els costos del crèdit nou s'han reduït més a Espanya que al conjunt de la zona euro i que els criteris d'aprovació dels préstecs nous es mantenen sense canvis a Espanya, mentre que a la zona euro són més laxos que fa un any. Així mateix, l'enquesta posa de manifest que, tant a la zona euro com a Espanya, les empreses i les llars han augmentat la demanda de préstecs nous.

El crèdit viu de les entitats de dipòsit continua disminuint

El desendeutament gradual de l'economia es palesa en la disminució del volum de crèdit viu que registren els balanços de les entitats de dipòsit.

A finals del 2014 l'estoc de crèdit total de les entitats de dipòsit s'ha reduït un 6,4 % interanual a Catalunya. Per sectors, el crèdit destinat al sector privat resident (*altres sectors residents*) ha disminuït un 7,6 % durant el darrer trimestre del 2014, mentre que el destinat al sector de les administracions públiques ha registrat un increment interanual d'un 15,6 %. En el conjunt de l'Estat la situació és similar, tot i que les reduccions interanuals de l'estoc de crèdit són inferiors: d'un 3,1 % l'estoc total i d'un 4,6 % el dels altres sectors residents.

Evolució del crèdit de les entitats de dipòsit

Font: Banc d'Espanya.

Tot i l'increment de la concessió de crèdits nous, segons les darreres dades que ha publicat el Banc d'Espanya, en el conjunt de l'economia espanyola s'ha accelerat la caiguda de l'estoc de crèdit, tant pel que fa al crèdit total com pel que fa als altres sectors residents, atès que el febrer del 2015 han caigut un 5,1 % i un 6,0 %, respectivament. Tenint en compte que l'endeutament de l'economia espanyola encara és molt alt, és previsible que el procés de desendeutament de l'economia continuï fent baixar l'estoc del crèdit.

S'accelera la caiguda de l'estoc de crèdit destinat a activitats productives i s'estabilitza l'estoc del destinat a les persones físiques

A finals del 2014 l'estoc de crèdit concedit per les entitats de crèdit i les entitats financeres de crèdit (bàsicament, operacions d'aquestes darreres per al finançament de productes de consum) mostra una reducció en les principals agrupacions que considera el Banc d'Espanya. El crèdit viu destinat a activitats productives és un 6,3 % inferior al que es va registrar el quart trimestre del 2013, la qual cosa confirma la dinàmica de desacceleració que es va iniciar la segona meitat del 2013, mentre que el crèdit viu destinat a les persones físiques ha mantingut una caiguda més estable durant els dos darrers

anys. Les reduccions més significatives, en termes interanuals, continuen corresponent al sector de la construcció i la promoció immobiliària, mentre que els altres sectors industrials mostren caigudes bastant menys rellevants. Pel que fa a les llars, cal destacar que en aquest cas disminueix poc l'estoc de crèdit destinat a béns de consum i altres finalitats, gràcies a l'increment del flux del crèdit nou destinat al consum.

Evolució del crèdit privat per finalitats

(dades de les entitats de crèdit de l'economia espanyola, % de variació interanual)

	Activitats productives					Persones físiques			
	Total	Indústria ¹	Serveis ²	Construcció	Promoció	Total	Habitatge ³	Béns de consum	
					immobiliària			i altres	
2007	20,7	18,5	22,4	14,2	24,4	12,7	13,6	9,3	
2008	7,9	10,3	14,6	-1,0	4,8	3,8	5,1	-0,9	
2009	-1,8	-2,5	1,4	-14,1	1,6	-0,7	-0,1	-3,0	
2010	1,3	0,1	9,8	-12,2	-2,2	-0,1	1,3	-5,9	
2011	-4,2	-6,0	0,4	-13,9	-5,5	-2,4	-1,0	-8,7	
2012	-14,5	-8,5	-7,5	-22,7	-24,9	-4,8	-3,6	-10,5	
1r trimestre del 2013	-17,6	-9,1	-8,8	-28,3	-30,9	-4,9	-3,7	-10,8	
2n trimestre del 2013	-19,2	-11,3	-11,7	-30,1	-30,8	-5,4	-4,0	-12,0	
3r trimestre del 2013	-19,0	-12,5	-11,6	-28,3	-30,4	-5,7	-4,5	-11,3	
4t trimestre del 2013	-13,3	-11,9	-7,9	-21,1	-21,1	-5,4	-4,5	-9,8	
1r trimestre del 2014	-10,7	-11,0	-6,9	-15,4	-16,4	-4,0	-4,2	-3,2	
2n trimestre del 2014	-9,1	-9,8	-2,8	-13,6	-18,8	-3,3	-3,8	-1,0	
3r trimestre del 2014	-9,5	-8,1	-3,4	-15,1	-19,9	-3,7	-4,0	-1,9	
4t trimestre del 2014	-6,3	-2,8	-1,2	-17,3	-15,0	-3,5	-4,1	-0,2	

¹ Sense construcció.

² Sense promoció immobiliària.

³ Adquisició i rehabilitació d'habitatge.

Font: Banc d'Espanya.

La morositat baixa lentament i se situa en el 12,5 %

La taxa de morositat de les entitats de crèdit i les entitats financeres de crèdit es continua reduint lentament, després d'haver assolit valors màxims (un 13,6 %) a finals del 2013. A finals del 2014 la taxa de morositat s'havia reduït 1,1 punts (fins al 12,5 %); ara bé, tot i l'acceleració del desendeutament que s'ha produït durant els dos primers mesos del 2015, les dades provisionals de febrer posen de manifest que la taxa de morositat s'ha mantingut en el 12,5 %. Les activitats productives relacionades amb la construcció són les que, a finals del 2014, tenen més morositat: la construcció, un 32,6 %, i la promoció immobiliària, un 36,2 %. D'altra banda, la morositat de les

persones físiques se situa en un 7,0 %, amb una contribució majoritària dels actius de dubtós cobrament provinents de l'adquisició i rehabilitació d'habitatge.

Taxa de morositat per finalitats del crèdit a altres sectors residents

(dades de les entitats de crèdit de l'economia espanyola, %)

	Activitats productives							Persones físiques		
	Total	Acti- vitats	agràries	Indústria ¹	Serveis ²	Cons- trucció	Promoció immo- biliària	Total	Habi- tatge ³	Béns de consum i altres
2007	0,9	0,7	1,3	1,0	0,8	0,7	0,5	1,1	0,7	2,6
2008	3,4	3,7	2,2	2,1	1,8	4,9	6,1	3,0	2,4	5,3
2009	5,1	6,2	3,4	4,1	3,0	8,5	10,1	3,7	2,9	6,9
2010	5,8	7,9	4,3	4,4	3,4	12,1	14,0	3,2	2,4	6,6
2011	6,1	8,4	4,4	4,7	3,5	13,3	15,3	3,2	2,5	6,6
2012	10,4	15,5	9,2	9,1	7,9	25,8	29,1	4,9	4,0	9,6
1r trimestre del 2013	10,5	15,5	11,2	9,9	8,2	25,3	29,6	5,1	4,2	10,0
2n trimestre del 2013	11,6	17,3	11,8	11,5	9,8	29,1	30,9	5,9	5,2	10,0
3r trimestre del 2013	12,7	18,8	12,8	12,6	10,7	31,1	33,7	6,5	5,7	10,7
4t trimestre del 2013	13,6	20,3	13,6	13,1	11,7	34,3	38,0	6,9	6,0	12,0
1r trimestre del 2014	13,4	19,7	13,1	13,4	11,0	33,0	37,9	7,1	6,3	11,4
2n trimestre del 2014	13,1	19,5	12,4	13,7	11,0	32,6	38,0	7,0	6,1	11,3
3r trimestre del 2014	13,0	19,5	12,1	13,5	11,4	32,9	37,4	6,9	6,0	11,4
4t trimestre del 2014	12,5	18,5	12,3	12,8	10,9	32,6	36,2	6,8	5,9	11,4

¹ Sense construcció.

² Sense promoció immobiliària.

³ Adquisició i rehabilitació d'habitatge.

Font: Banc d'Espanya.

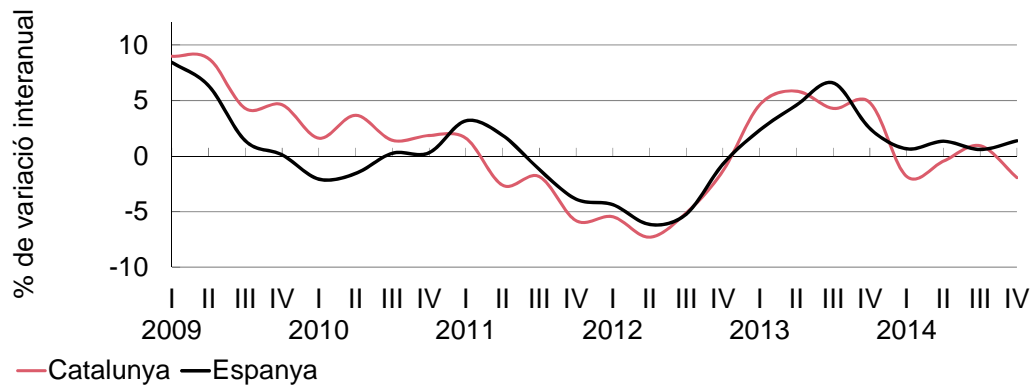
Els baixos tipus d'interès frenen l'evolució dels dipòsits

Els baixos tipus d'interès estan reduint la remuneració dels dipòsits, de manera que l'estalvi s'orienta cap a alternatives de més risc però més ben retribuïdes, com ara els fons d'inversió. A Espanya, a finals de març del 2015 el volum dels fons mobiliaris d'inversió, que gairebé equival al 18 % del total de dipòsits, ha crescut un 29,5 % interanual, i el nombre de partícips (més de 7 milions), un 28,3 % interanual. La disminució dels dipòsits es concentra en els dipòsits a termini, si bé la preferència per la liquidat manté a l'alça el flux de dipòsits nous a la vista.

A Catalunya, l'estoc de dipòsits, que va repuntar el tercer trimestre del 2014, s'ha reduït un 1,9 % el quart trimestre del 2014, fet que contrasta amb el petit augment (d'un 1,4 %) que ha experimentat a l'Estat espanyol. Els dipòsits de les administracions públiques presenten un

creixement força important (d'un 18,9 % a Catalunya i d'un 27,4 % a Espanya), que pal·lia el comportament molt més restrictiu del sector privat resident, que ha reduït els dipòsits un 2,9 % a Catalunya i l'ha augmentat un 0,4 % a escala estatal.

Evolució dels dipòsits

Font: Banc d'Espanya.

6.2. El mercat de valors

L'IBEX 35 registra el millor primer trimestre de l'any des del 1998

Durant el primer trimestre del 2015 l'IBEX 35 ha mostrat una tendència ascendent (llevat dels primers dies de l'any), que l'ha portat fins als 11.521,1 punts a finals de març del 2015, el creixement més gran d'un primer trimestre del 1998 ençà. Tot i que l'evolució trimestral de l'IBEX 35 ha estat del 12,1 %, la majoria d'índexs europeus han mostrat revaloracions més importants. El volum de negociació de les borses espanyoles el 31 de març del 2015 és d'un 35,1 %, superior al del mateix trimestre de l'any anterior i un 10,7 % superior al de la Borsa de Barcelona.

A finals d'abril del 2015 l'IBEX 35 s'ha corregit a la baixa en un 1,2 % (fins als 11.385,0 punts) respecte al tancament del primer trimestre, la qual cosa ha situat el guany dels quatre primers mesos de l'any en un 10,8 %.

L'expansió quantitativa del BCE anima les borses europees

La dinàmica dels mercats borsaris europeus durant els primers mesos del 2015 s'ha vist influenciada tant per la política monetària del BCE com per les negociacions del deute grec entre les institucions europees i el govern hel·lè. Pel que fa a les mesures del BCE, cal destacar el mecanisme d'expansió quantitativa anunciat el gener, que es basa en un programa de compra d'actius que compleixen unes determinades característiques i qualificacions mínimes. Aquest pla de compra té una previsió de 60.000 milions d'euros mensuals en els mercats secundaris de valors, amb una majoria d'actius del sector públic (50.000 milions d'euros de deute públic i d'institucions i agències de la zona euro). Les compres s'han iniciat el març del 2015 (es preveu que finalitzin el setembre del 2016) i han injectat força liquiditat als mercats secundaris: 85.009 milions de compra d'actius només del sector públic fins al 24 d'abril.

Rendibilitats dels principals índexs borsaris internacionals

(% de variació)

		del 31.3.2014 al 31.3.2015	del 31.12.2014 al 31.3.2015	del 31.12.2014 al 30.4.2015
Euro Stoxx 50	Zona euro	16,9	17,5	14,9
CAC 40	França	14,6	17,8	18,1
FTSE MIB 40	Itàlia	6,8	21,8	21,2
IBEX 35	Espanya	11,4	12,1	10,8
Dax Xetra 30	Alemanya	25,2	22,0	16,8
FTSE 100	Regne Unit	2,6	3,2	6,0
Dow Jones	EUA	8,0	-0,3	0,1
Nikkei 225	Japó	29,5	10,1	11,9

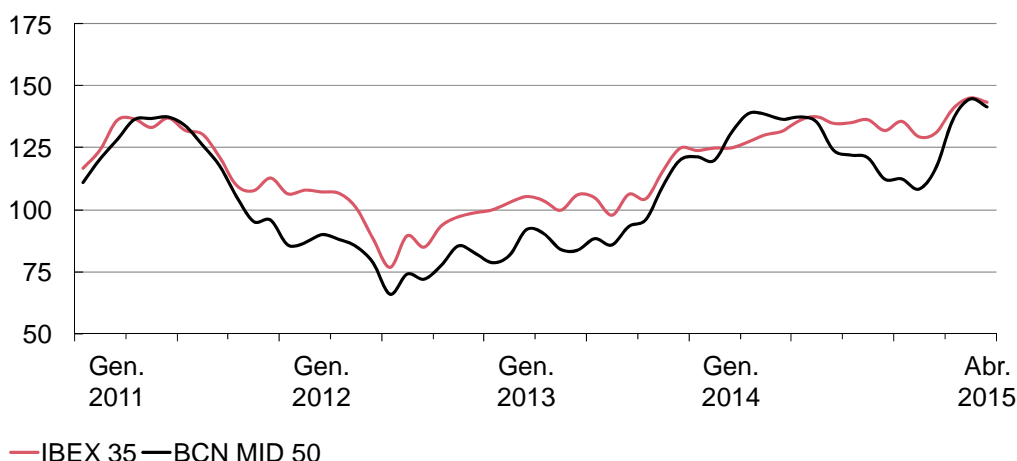
Font: Bloomberg i Banc d'Espanya.

La bona marxa del programa d'expansió quantitativa ha significat un augment de la liquiditat als mercats secundaris europeus, que, en gran part, s'ha destinat a les borses de valors, per la qual cosa els índexs borsaris europeus s'han revalorat de manera generalitzada. En aquest sentit, destaca l'índex italià FTSE MIB 40, que l'abril del 2015 ha guanyat un 21,2 %, però també han assolit revaloracions importants l'índex francès CAC 40 (18,1 %) i l'alemany Dax Xetra 30 (16,8 %). Per sota dels guanys quadrimestrals de l'IBEX 35 (10,8 %) se situa l'índex anglès FTSE 100 (6,0 %). L'Euro Stoxx 50, representatiu de les empreses europees amb més capitalització borsària, ha assolit uns guanys d'un 14,9 % a finals d'abril del 2015. Fora de l'àmbit europeu, l'índex japonès Nikkei 225 ha obtingut un increment de l'11,9 %, mentre que el Dow Jones industrial, l'abril del 2015, pràcticament ha mantingut el nivell de finals del 2014 (0,1 %).

El BCN MID 50 es revalora un 33,5 %, en termes interanuals, al final del primer trimestre del 2015

L'índex de la Borsa de Barcelona BCN MID 50, que agrupa les cinquanta companyies mitjanes de més capitalització borsària en aquesta borsa entre les que no formen part de l'IBEX 35, ha registrat les alces més significatives de tots els índexs borsaris espanyols (duplica els guanys de la resta d'índexs de les borses espanyoles). En termes interanuals, el primer trimestre presenta uns guanys del 33,5 % i en els quatre primers mesos del 2015 acumula un increment del 30,6 % (enfrent del 10,8 % de l'IBEX 35).

Evolució de l'IBEX 35 i el BCN MID 50

Nota: Els índexs originals s'han reindexat a 100 el 30 de gener del 2004.

Font: Borsa de Valors de Barcelona i Bloomberg.

Índexs de les borses espanyoles

Índex	Valor el 31.3.2015	% de variació		
		del 31.3.2014 al 31.3.2015	del 31.12.2014 al 31.3.2015	del 31.12.2014 al 30.4.2015
IBEX 35	11.521,1	11,4	12,1	10,8
Barcelona Global 100	970,5	12,1	13,2	12,0
Madrid	1.168,9	10,7	12,1	10,6
Bilbao	1.884,0	9,1	12,9	11,6
València	1.460,1	20,3	16,7	15,9
BCN MID 50	19.960,6	4,4	33,5	30,6
FTSE Latibex All Share	1.654,8	-15,6	-5,0	6,2

Font: Bloomberg i Banc d'Espanya.

L'evolució positiva de les condicions financeres continua permetent al Tresor Públic espanyol accedir al finançament dels mercats amb uns tipus d'interès baixos. La prima de risc del deute sobirà espanyol s'ha mantingut bastant estable per sota dels 110 punts bàsics des de

principis del 2015 i, fins i tot, ha arribat a valors inferiors als 100 punts bàsics alguns dies de gener i març. Així mateix, l'abril s'han col·locat les dues primeres subhastes de lletres del Tresor (a 3 mesos i a 6 mesos) amb tipus d'interès negatius, a semblança del que prèviament s'havia produït a la majoria de països de la zona euro.

L'escassa rendibilitat dels dipòsits bancaris i de la renda fixa sobirana han impulsat l'increment del patrimoni dels fons d'inversió: un 10,5 % si es compara amb la dada de desembre del 2014 i un 29,5 % en relació amb la dada de març del 2014. Aquest increment ha afegit liquiditat addicional al conjunt de borses espanyoles i ha contribuït als bons resultats de la renda variable durant el primer quadrimestre del 2015.

El volum de contractació de la Borsa de Barcelona creix un 10,7 %

El volum de contractació de la Borsa de Barcelona durant el primer trimestre del 2015 ha estat de 52.360 milions d'euros, un 10,7 % superior al del mateix trimestre de l'any anterior. Aquest increment és resultat de l'augment de l'activitat dels efectes públics i de la renda variable, especialment de la contractació d'accions (un 10,5 % superior a la de l'any anterior). Els drets contractats arran de les ampliacions de capital realitzades durant el primer trimestre del 2015 són un 11,1 % superiors als que es van registrar el primer trimestre del 2014. Finalment, cal destacar la dinàmica positiva dels fons cotitzats, que han augmentat el volum de contractació un 31,3 % si es compara amb el mateix trimestre del 2014.

Volum efectiu de contractació a la Borsa de Valors de Barcelona

Tipus de valor	Milions d'euros el 31.3.2015	% de variació del 31.3.2014 al 31.3.2015
Efectes públics	8.968,1	11,2
Obligacions	31,9	6,9
Accions	42.389,3	10,5
Fons cotitzats	206,5	31,3
Warrants	59,2	0,2
Drets	705,3	11,1
Segon mercat	0,0	-100,0
Total	52.360,2	10,7

Font: Borsa de Barcelona i Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor.

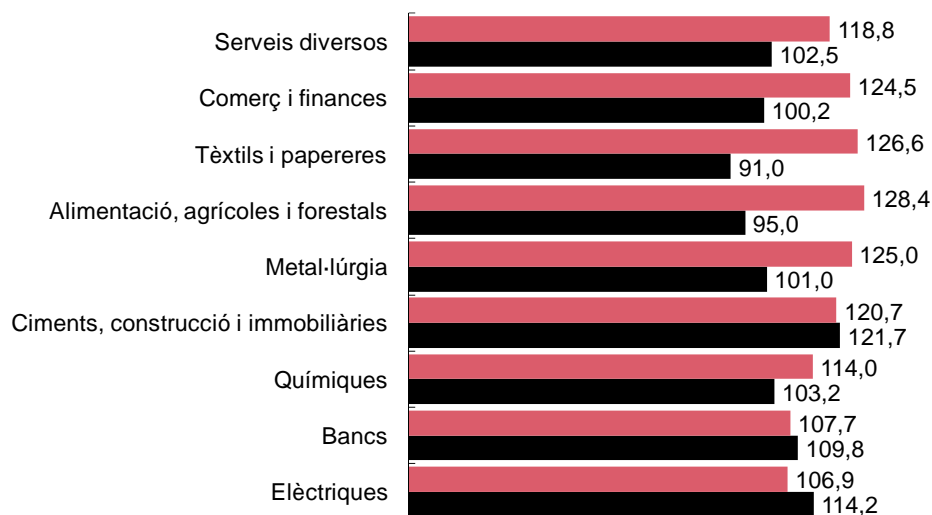
El pes de la renda variable en els tres primers mesos de l'any sobre el total de la contractació de la Borsa de Barcelona és d'un 82,8 %, dada pràcticament equivalent a la corresponent al primer trimestre del 2014 (82,9 %). A finals de març la quota de la Borsa de Barcelona en el

conjunt estatal s'ha situat en un 19,5 %, enfront del 23,9 % del primer trimestre del 2014, atès que el volum negociat a la borsa de Bilbao durant aquest trimestre ha duplicat el volum del mateix període del 2014.

Tots dels índexs sectorials evolucionen positivament

El primer trimestre del 2015 gairebé tots els índexs sectorials de la Borsa de Barcelona han millorat els resultats obtinguts el mateix trimestre de l'any anterior i tots han presentat resultats força positius. Cal destacar els sectors d'alimentació, agrícoles i forestals (28,4 %), de tèxtil i papereres (26,6 %), de metal·lúrgia (25,0 %), de comerç i finances (24,5 %), de ciments, construcció i immobiliàries (20,7 %) i de serveis diversos (18,8 %). Si es comparen aquests resultats amb els que es van obtenir durant el mateix període del 2014, destaquen positivament els valors del sector d'alimentació, agrícoles i forestals i del sector tèxtil, i negativament, els dels sectors elèctric i de bancs.

Índexs sectorials de la Borsa de Barcelona

■ Índex el 31 de març del 2015

■ Índex el 31 de març del 2014

Base índex any 2015: 1 de gener del 2015= 100.

Base índex any 2014: 1 de gener del 2014= 100.

Font: Borsa de Barcelona i Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor.

El volum contractat en el mercat del deute públic de Catalunya augmenta un 11,3 %

La negociació acumulada el primer trimestre del 2015 al mercat de deute públic de Catalunya, que suma un total de 8.968,1 milions d'euros, és un 11,3 % superior a l'acumulada durant el mateix període

de l'any anterior. Tenint en compte que el nombre d'operacions s'ha incrementat un 46,8 %, es pot concloure que el volum mitjà de les operacions ha disminuït. Aquest mercat ha representat un 17,1 % del total negociat a la Borsa de Valors de Barcelona el primer trimestre del 2015, percentatge molt similar al del primer trimestre del 2014 (17,0 %).

Mercat del deute públic de Catalunya a la Borsa de Valors de Barcelona

(de l'1 de gener al 31 de març del 2015)

Tipus d'operació ordenada	Nombre d'operacions		Milions d'euros el 31.3.2015	Volum contractat	
	31.3.2015	% de variació del 31.3.2014 al 31.3.2015		% de distribució	% de variació del 31.3.2014 al 31.3.2015
Compravenda simple al comptat	261	-41,3	976,1	10,9	206,1
Compravenda a termini	0	-	0,0	0,0	-
Doble pacte de recompra a un dia	864	596,8	6.263,3	69,8	10,1
Doble pacte de recompra a més d'un dia	0	-	0,0	0,0	-
Simultània al comptat	248	-1,2	582,8	6,5	-27,8
Simultània a termini	0	-	0,0	0,0	-
Altres	123	-37,2	1.145,8	12,8	-6,3
Total	1.496	46,8	8.968,1	100,0	11,3

Font: Borsa de Barcelona i Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor.

El valor nominal total admès a negociació és de 8.952,9 milions d'euros, un 66,2 % del quals correspon a persones no residents (el primer trimestre del 2014, un 50,0 %). Aquest augment del pes dels inversors no residents confirma que, en termes absoluts, es mantenen aquestes inversions (5.930,17 milions d'euros el març del 2015 i 5.951,01 milions d'euros el març del 2014) i millora la participació dels inversors residents.

A finals del primer trimestre del 2015 hi ha admeses a negociació 31 emissions de bons i obligacions i 23 de pagarés, que generen un volum de contractació mitjà diari de 142,35 milions d'euros. Les entitats financeres creadores de mercat han ordenat el 88,0 % de les operacions (el 93,8 % durant el primer trimestre del 2014) en resposta al compromís assumit de dotar de liquiditat el mercat.

7.

El sector públic

Els pressupostos de la Generalitat per al 2015 van entrar en vigor amb la publicació de la Llei 2/2015, de l'11 de març. Fins a aquesta data els comptes d'enguany de la Generalitat s'han regit per la pròrroga dels pressupostos de l'any anterior, a la qual s'havia afegit l'ampliació de crèdits per atendre la recuperació de la jornada completa del personal interí i la paga extra de tot el personal.

En aquest capítol s'analitzen les dades consolidades de l'execució pressupostària del conjunt del sector públic administratiu de la Generalitat, que inclou l'Administració general, el Servei Català de la Salut i les entitats autònomes administratives, és a dir, totes les entitats que tenen un pressupost de caràcter limitador. El 2015 l'Institut Català de la Salut es considera entitat de dret públic subjecte al dret privat, i s'exclou del sector públic administratiu, però les dades que es presenten a continuació sí que l'inclouen, per tal de mantenir una comparació homogènia amb l'exercici anterior.

D'altra banda, la informació que es presenta exclou els ingressos i les despeses que només figuren en els comptes de la Generalitat perquè aquesta institució n'exerceix la funció pagadora; concretament, els fluxos que no es tenen en compte són les transferències de l'Administració central que la Generalitat lliura íntegrament als ajuntaments, així com el fons europeu de garantia agrícola, que la Generalitat ingressa i destina als agricultors beneficiaris.

Els ingressos creixen, perquè s'incrementen les bestretes del model de finançament

L'estat d'execució dels ingressos no financers el primer trimestre del 2015 mostra que els drets liquidats són de 5.155 milions d'euros, un 9,8 % superiors als del mateix període de l'any 2014. Aquest augment tan accentuat s'explica perquè s'han incorporat als drets liquidats 380 milions corresponents a una part de les autoliquidacions de l'impost sobre els dipòsits bancaris. No obstant això, aquests ingressos estan afectats pel recurs interposat per l'Estat al Tribunal Constitucional. La probable sentència contrària a aquest impost comportarà la cancel·lació d'aquests drets. Amb aquest concepte, els

impostos directes s'incrementen un 28,7 % i suposen un 27,1 % de les previsions. Al seu torn, els impostos indirectes creixen un 9 %, mentre que les taxes i altres ingressos disminueixen un 8,5 %.

Les transferències corrents se situen un 58,9 % per sota de l'any anterior, perquè el mateix període del 2014 es van comptabilitzar 350 milions d'euros avançats per l'Estat a compte dels recursos del model de finançament. Enguany, l'import dels avançaments de l'Estat per aquest concepte s'estableix com a operacions extrapressupostàries.

Els ingressos patrimonials tenen un import reduït i un 7,4 % inferior al de l'any anterior. Tan sols suposen el 5,3 % de les previsions definitives. D'altra banda, els ingressos per alienació d'inversions reals són pràcticament nuls, mentre que l'exercici anterior incloïen uns ingressos de vendes d'edificis efectuades els darrers mesos del 2013. Al seu torn, les transferències de capital augmenten molt intensament, perquè s'han comptabilitzat les transferències del FEDER provinents de la UE.

Estat d'execució del pressupost d'ingressos del sector públic administratiu per capítols a 31 de març del 2015 (milions d'euros)

	Previsions inicials	Drets liquidats (DL)	% de variació (DL 2015/2014)
Impostos directes	8.766	2.379	28,7
Impostos indirectes	9.382	2.342	9,0
Taxes i altres ingressos	691	173	-8,5
Transferències corrents	1.754	180	-58,9
Ingressos patrimonials	276	15	-7,4
Alienació d'inversions	100	0	-100,0
Transferències de capital	796	66	284,8
Operacions corrents	20.869	5.088	9,6
Operacions de capital	896	66	21,0
Ingressos no financers	21.764	5.155	9,8

Font: elaboració a partir de les dades de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

La classificació dels conceptes d'ingressos permet distingir els ingressos que la Generalitat rep mitjançant bestretes de l'Estat a compte de la liquidació del model de finançament.

En el procés d'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat el Ministeri d'Hisenda calcula l'import de les bestretes anuals per a tot l'exercici que es faran efectives mensualment per dotzenes parts, de manera que l'execució sempre és proporcional al període de referència. En total, les bestretes del model de finançament superen un 4,7 % l'import de l'any anterior, que és el percentatge de variació que es

Estat d'execució del pressupost d'ingressos del sector públic administratiu per conceptes a 31 de març del 2015 (milions d'euros)

	Previsions inicials	Drets liquidats (DL)	% de variació (DL 2015/2014)
Ingressos de bestretes del model de finançament	15.218	3.805	4,7
Tram autonòmic de l'IRPF	7.419	1.855	5,3
IVA	5.762	1.441	9,8
Impostos especials	2.257	564	-3,8
Fons de suficiència	626	157	-1,9
Fons de garantia	-845	-211	12,9
Liquidacions i avançaments del model de finançament	827	-31	-111,4
Fons de competitivitat	789	0	-
Resta d'ingressos	38	-31	-111,4
Altres ingressos impositius	3.233	992	111,9
Impost sobre successions i donacions	424	166	53,8
Impost sobre els habitatges buits	9	0	-
Impost sobre grans establiments comercials	16	15	-1,1
Impost sobre el patrimoni	442	8	-9,8
Impost sobre transmissions patrimonials	1.001	286	29,7
Impost sobre actes jurídics documentats	328	91	17,2
Impost sobre operacions societàries	7	6	71,7
Impost especial sobre determinats mitjans de transport	64	10	27,5
Tram autonòmic de l'impost sobre hidrocarburs	213	16	-15,7
Impost sobre estades en establiments turístics	44	7	-0,2
Impost sobre la provisió de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques	10	0	-
Impost sobre la producció d'energia elèctrica d'origen nuclear	40	7	-
Impost sobre l'emissió de gasos i partícules a l'atmosfera produïda per la indústria	1	0	-
Impost sobre els dipòsits en les entitats de crèdit	635	380	-
Taxes i altres ingressos	691	173	-8,5
Taxa sobre el joc	193	55	-0,2
Resta de taxes i altres ingressos	498	118	-11,9
Altres transferències	1.420	202	159,2
Altres transferències corrents de l'Estat	497	127	141,0
Transferències de capital de l'Estat	759	2	0,0
Transferències corrents de la UE	118	3	1.161,0
Transferències de capital de la UE	37	62	621,7
Altres transferències corrents	9	6	-27,9
Altres transferències de capital	0	2	-72,1

Font: elaboració a partir de les dades de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

produirà durant tot l'exercici. Cal tenir en compte que aquests recursos són una estimació i que la liquidació de l'exercici 2015 es farà efectiva el 2017. La resta d'ingressos del model disminueix un 111,4 %, principalment perquè, com s'ha comentat anteriorment, l'any 2014 incorporaven un avançament de 350 milions d'euros a compte dels recursos del model de finançament.

Els ingressos impositius que no procedeixen de bestretes del model inclouen l'impost sobre els dipòsits bancaris, per la qual cosa presenten un increment molt accentuat. Sense tenir en compte aquest import, la resta d'impostos també presentaria un augment important, del 30,8 %.

L'impost sobre transmissions patrimonials s'incrementa un 29,7 % i el d'actes jurídics documentats, un 17,2%; així doncs, tots dos impostos es liquiden per sobre de les previsions. Aquestes evolucions recullen el repunt del mercat immobiliari. Al seu torn, l'impost sobre successions i donacions presenta un creixement del 53,8 %, perquè la darrera reforma d'aquest impost comença a tenir ple efecte i perquè s'han realitzat liquidacions d'importos elevats.

La taxa sobre el joc es manté estable, mentre que la resta del conjunt de taxes i altres ingressos disminueix un 11,9 %, especialment per la disminució de les taxes per la prestació de serveis de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, ja que l'any passat eren excepcionalment elevades per la regularització de les despeses associades a la llei de la dependència i pel gravamen de protecció civil.

Les altres de transferències corrents provinents de l'Estat s'incrementen amb intensitat, principalment perquè les beques educatives s'han començat a ingressar abans que els anys anteriors, però també per l'augment del fons de cohesió sanitària.

Les obligacions reconegudes es redueixen un 0,9 % el primer trimestre del 2015

Les despeses no financeres del primer trimestre de l'any són un 1 % inferior a les del 2014.

Les remuneracions de personal, que representen el 28,3 % del total, s'han incrementat un 7,1 % per la recuperació de la jornada laboral del personal interí i el pagament de 44 dies de la paga extraordinària del 2012. D'altra banda, cal tenir en compte que també s'ha incrementat la dotació de docents del curs 2014-2015.

Les despeses corrents en béns i serveis tenen un pes del 24 % sobre el total i s'incrementen un 1,9 %, principalment per l'augment de comptabilització de la despesa desplaçada per compra de subministraments i serveis sanitaris. Altres augments corresponen a la prestació de serveis amb mitjans aliens del Departament de Benestar Social i Família, que l'exercici 2014 es tramitaven com a transferència corrent, i a l'acceleració del ritme de comptabilització de les quotes que el Departament d'Ensenyament abona a Infraestructures.cat.

Els interessos i les despeses de formalització del deute disminueixen un 10,8 %. Tot i l'increment del volum de deute de la Generalitat, es redueixen les despeses financeres vinculades a operacions a llarg termini. Es preveu que durant l'exercici tindran efecte les mesures aplicades per l'Estat per reduir el tipus d'interès del fons de liquiditat autonòmica de l'1 % i al 0 %.

Les transferències corrents, que suposen un 28,3 % del total de despeses no financeres, es redueixen un 6,6 %, sobretot perquè el Departament de Benestar Social i Família enguany executa una part de les transferències a entitats prestadores de serveis socials com a compra de serveis amb mitjans aliens i, d'altra banda, perquè durant el primer trimestre del 2014 ja s'havia executat una part de les convocatòries d'ajuts. El Departament de Territori i Sostenibilitat ja havia efectuat, el 2014, una part de l'aportació a Infraestructures Ferroviàries de Catalunya i també una part de la compensació de tarifes per l'ús d'infraestructures. En canvi, s'ha accelerat el ritme d'execució d'altres transferències, com el fons de cooperació local, els programes del Servei d'Ocupació de Catalunya, la despesa farmacèutica i les transferències del Departament d'Ensenyament.

Estat d'execució del pressupost de despeses del sector públic administratiu a 31 de març del 2015 (milions d'euros)

	Crèdits inicials	Crèdits definitius	Obligacions reconegudes (OR)	% de variació (OR 2015/2014)
Remuneracions del personal	7.008	7.006	1.637	7,1
Compra de béns corrents i serveis	7.221	7.385	1.998	1,9
Interessos	1.713	1.613	449	-10,8
Transferències corrents	6.328	6.508	1.659	-6,6
Fons de contingència	200	167	0	–
Inversions reals	559	566	47	-50,5
Transferències de capital	489	560	81	26,9
Operacions corrents	22.470	22.679	5.742	-0,4
Operacions de capital	1.048	1.126	128	-19,6
Despeses no financeres	23.518	23.805	5.870	-1,0

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

Les inversions reals són un 50,5 % inferiors a les del 2014, per la disminució de la despesa en censos emfitèutics, a causa de la cancel·lació dels censos dels edificis venuts en l'exercici anterior i perquè en l'exercici anterior el Departament d'Ensenyament i el CatSalut ja havien comptabilitzat l'aportació a Infraestructures.cat. Les transferències de capital, en canvi, s'incrementen un 26,9 % respecte del 2014, perquè s'ha comptabilitzat una gran part de l'aportació a l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.

Impuls dels impostos que gestiona la Generalitat

La recaptació acumulada dels impostos que ha gestionat la Generalitat de gener a març del 2015 augmenta un 33,1 %, per l'important creixement de dos impostos: d'una banda, l'impost sobre successions i donacions, que creix un 74,7 %, arran de la plena vigència de la darrera reforma d'aquest impost i perquè se n'han fet unes autoliquidacions d'elevada quantia, tal com s'ha comentat anteriorment; de l'altra, l'impost sobre transmissions patrimonials, que creix un 27,5 %, com a conseqüència de l'evolució positiva del mercat immobiliari.

Amb menys importància quantitativa, destaca l'increment del 23,7 % de l'impost sobre actes jurídics documentats. Els impostos sobre determinats mitjans de transport, sobre grans establiments comercials,

Recaptació tributària de la Generalitat

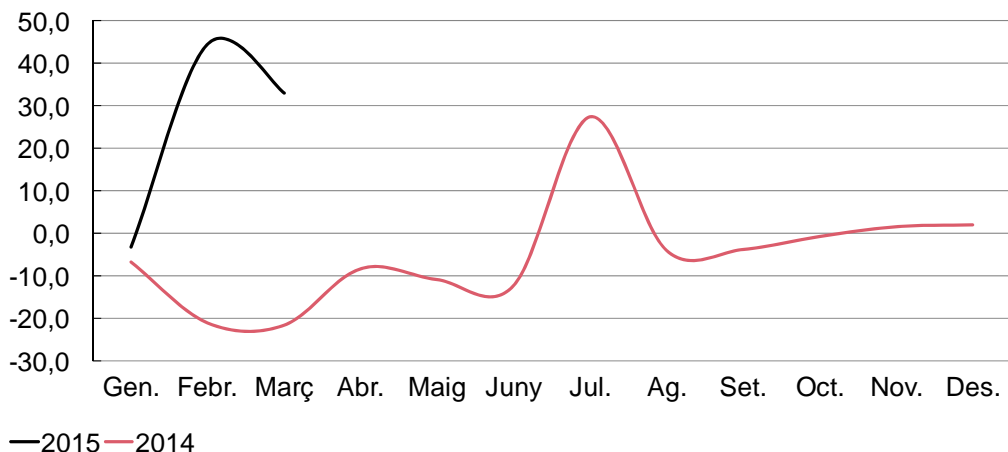
(Gener-març del 2015)

	Milions d'euros	% de variació 2015/2014
Impost sobre successions i donacions	133	74,7
Impost sobre el patrimoni	5	-33,8
Impost sobre transmissions patrimonials	262	27,5
Impost sobre actes jurídics documentats	87	23,7
Impost sobre els dipòsits en les entitats de crèdit	32	-
Taxa sobre el joc	46	-2,4
Impost especial sobre determinats mitjans de transport	17	32,5
Tipus autonòmic de l'impost especial sobre hidrocarburs	52	-11,5
Impost sobre grans establiments comercials	4	233,4
Impost sobre estades en establiments turístics	7	8,5
Tributs sobre el joc en línia	2	0,4
Gravamen de protecció civil	1	130,2
Total	655	33,1

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

Recaptació aplicada de la Generalitat de Catalunya

(taxes de variació interanual sobre xifres acumulades)

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

sobre estades en establiments turístics i sobre el joc en línia també creixen; en canvi, decreixen la taxa sobre el joc i el tipus autonòmic de l'impost especial sobre hidrocarburs.

La recaptació de l'impost sobre dipòsits en entitats de crèdit, que puja a 32 milions d'euros, correspon a l'impost creat per l'Estat, la recaptació del qual cedeix a les comunitats autònomes. El primer trimestre del 2015 l'Estat ha transferit bestretes per un import equivalent a la meitat de la recaptació esperada i la part restant queda pendent de la liquidació definitiva.

S'estanca la recaptació de l'Estat a Catalunya

El primer trimestre del 2015 la recaptació de l'Estat a Catalunya ha estat pràcticament similar a la del mateix període de l'any anterior, mentre que en el conjunt de comunitats s'ha incrementat un 2,4 %.

La recaptació de l'IRPF presenta una evolució negativa a Catalunya, on disminueix un 4,6 %. En el conjunt de comunitats, la taxa és positiva, del 2,1 %, però en termes homogenis —descomptant l'efecte de les devolucions i els ingressos fora de termini— seria del -0,3 %. Comença a tenir efecte la reforma de l'IRPF de l'any 2015, que disminueix les retencions sobre el treball (malgrat el lleuger increment de l'ocupació i dels salaris en alguns sectors) i les retencions de capital, la qual cosa aguditza el descens d'aquestes rendes.

L'IVA s'ha incrementat un 15 % a Catalunya i un 7,6 % en el conjunt de comunitats autònomes. L'alentiment del ritme de les devolucions explica una part d'aquesta expansió.

Els impostos especials presenten un descens del 9,9 % a Catalunya i d'un 8,1 % en el total. Es veu afectat a la baixa per les devolucions del cèntim sanitari.

L'impost sobre societats no és significatiu els primers mesos de l'any, atès que únicament recull devolucions de l'exercici anterior.

Recaptació tributària de l'Administració central a Catalunya¹

(Gener-març del 2015)

	Milions d'euros	% de Catalunya sobre el total de les comunitats autònomes	% de variació 2015/2014	
			Catalunya	Total de les comunitats autònomes ²
IRPF	4.019	20,2	-4,6	2,1
Impost sobre societats	-766	18,6	-59,2	-8,4
IVA	4.135	24,3	15,0	7,6
Impostos especials	318	7,2	-9,9	-8,1
Impost sobre el tràfic exterior	152	38,4	4,7	12,5
Altres ingressos tributaris	312	22,3	5,1	-1,3
Recaptació tributària	8.169	21,0	0,6	2,4

¹ Inclou la part que conforma el conjunt d'impostos cedits a les comunitats autònomes de règim comú i a les corporacions locals.

² Inclou la recaptació efectuada per les delegacions de l'AEAT; no l'efectuada per les diputacions forals de la Comunitat Autònoma del País Basc ni de la Comunitat Foral de Navarra.

Font: Informe mensual de recaptació tributària (AEAT).

8.

Recull d'indicadors

Producte interior brut

(% de variació interanual)

	Dades anuals			Dades trimestrals			
	2012	2013	2014	2014-II	2014-III	2014-IV	2015-I
Catalunya							
PIB (base 2010)	-1,9	-0,6	1,5	1,5	1,4	1,9	2,4 (A)
Demanda interna ¹	-3,8	-2,9	2,3	2,4	2,1	2,4	-
Demanda externa ¹	1,9	2,3	-0,8	-0,9	-0,7	-0,5	-
Espanya							
PIB (base 2010)	-2,1	-1,2	1,4	1,2	1,6	2,0	2,6 (A)
Demanda interna ¹	-4,3	-2,7	2,2	2,3	2,6	2,7	-
Demanda externa ¹	2,2	1,5	-0,8	-1,1	-1,0	-0,7	-
Zona euro							
PIB	-0,8	-0,5	0,9	0,8	0,8	0,9	-
Demanda interna ¹	-2,2	-1,0	0,8	0,9	0,6	0,7	-
Demanda externa ¹	1,5	0,5	0,1	-0,1	0,2	0,2	-
Internacional							
PIB UE-28	-0,5	0,0	1,3	1,3	1,2	1,3	-
PIB EUA	2,3	2,2	2,4	2,6	2,7	2,4	3,0
PIB Japó	1,8	1,6	0,0	-1,6	0,7	0,4	-

A = Avanç.

¹Contribució al creixement.

Font: Direcció General de Política i Promoció Econòmica, Eurostat, INE, Idescat i BEA.

Altres indicadors internacionals

(% de variació interanual, llevat dels casos indicats amb un asterisc)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2012	2013	2014	2014-II	2014-III	2014-IV	2015-I	12-2014	1-2015	2-2015	3-2015
Tipus de canvi \$/euro (nivell)*	1,286	1,328	1,329	1,371	1,325	1,249	1,127	1,233	1,162	1,135	1,084
Preu del petroli (\$ EUA / barril)	0,2	-2,5	-9,3	6,5	-8,9	-30,3	-48,4	-43,2	-56,4	-47,3	-47,9

Font: Banc d'Espanya.

Activitat i demanda

(% de variació interanual)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2012	2013	2014	2014-II	2014-III	2014-IV	2015-I	12-2014	1-2015	2-2015	3-2015
Catalunya											
Índex de producció industrial ¹	-4,7	1,0	1,6	2,6	-0,4	1,7	-	1,3	1,1	1,6	-
Consum de ciment	-30,2	-23,3	-9,7	-18,3	-11,6	8,8	9,0	13,4	0,3	13,9	12,5
Xifra negoci activitats de serveis	-5,3	-2,1	3,0	2,2	2,7	3,9	-	6,4	5,2	4,9	-
Vendes de comerç al detall ²	-6,6	-3,8	2,1	1,4	1,3	4,1	4,0	6,7	4,2	3,2	4,5
Importacions de béns de capital	-4,8	-2,8	13,4	12,1	16,0	6,4	-	19,0	1,9	-	-
Espanya											
Índex de producció industrial ¹	-6,4	-1,7	1,5	2,6	0,7	0,3	-	-0,1	0,0	0,8	-
Consum de ciment	-33,5	-21,0	0,1	-3,5	2,9	5,4	8,4	12,5	5,0	7,2	12,3
Xifra negoci activitats de serveis	-6,0	-2,1	2,7	2,2	2,7	3,8	-	4,7	2,0	3,5	-
Vendes de comerç al detall ²	-6,8	-3,9	0,8	0,4	0,4	2,5	2,8	4,6	2,9	1,7	3,6
Importacions de béns de capital	-10,3	3,6	15,8	14,6	19,1	12,7	-	13,2	18,5	-	-

¹Sèrie original corregida d'efectes de calendari.

²En valors constants. Exclou estacions de servei.

Font: INE, Idescat i Agència Estatal d'Administració Tributària.

Comerç exterior

(% de variació interanual)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2012	2013	2014	2014-II	2014-III	2014-IV	2015-I	12-2014	1-2015	2-2015	3-2015
Catalunya											
Exportacions de béns	7,1	0,2	3,1	-0,3	3,4	5,5	-	12,3	1,0	2,7	-
Importacions de béns	-2,7	-3,5	8,2	7,0	9,9	6,5	-	10,2	1,8	3,5	-
Espanya											
Exportacions de béns	5,1	4,3	2,5	-2,0	4,8	4,3	-	5,7	-2,9	2,8	-
Importacions de béns	-2,0	-2,2	5,7	3,7	7,3	5,0	-	5,1	-3,6	4,5	-

Font: Idescat i Agència Estatal d'Administració Tributària.

Mercat de treball

(% de variació interanual, llevat dels casos indicats amb un asterisc)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2012	2013	2014	2014-II	2014-III	2014-IV	2015-I	12-2014	1-2015	2-2015	3-2015
Catalunya											
Actius	-1,4	-1,3	-1,5	-1,0	-2,1	-0,9	-0,5	-	-	-	-
Ocupats	-5,5	-2,0	2,1	3,4	2,3	1,6	2,1	-	-	-	-
Aturats	15,9	1,4	-13,4	-15,3	-17,0	-9,9	-9,8	-	-	-	-
Taxa d'ocupació (16-64 anys)*	60,9	60,7	62,9	63,0	63,8	63,3	62,9	-	-	-	-
Taxa d'atur*	22,5	23,1	20,3	20,2	19,1	19,9	20,0	-	-	-	-
Afiliats a la Seguretat Social											
Social	-3,2	-2,7	1,7	1,9	2,1	2,7	3,7	2,9	3,6	3,7	3,7
Atur registrat	6,0	0,5	-6,9	-7,4	-6,9	-8,0	-8,1	-7,8	-8,1	-7,7	-8,5
Espanya											
Actius	0,0	-1,1	-1,0	-1,0	-1,0	-0,2	0,1	-	-	-	-
Ocupats	-4,3	-2,8	1,2	1,1	1,6	2,5	3,0	-	-	-	-
Aturats	15,9	4,1	-7,3	-7,0	-8,7	-8,1	-8,2	-	-	-	-
Taxa d'ocupació (16-64 anys)*	56,5	55,6	56,8	56,8	57,3	57,6	57,3	-	-	-	-
Taxa d'atur*	24,8	26,1	24,4	24,5	23,7	23,7	23,8	-	-	-	-
Afiliats a la Seguretat Social											
Social	-3,4	-3,1	1,6	1,6	2,0	2,5	3,3	2,4	3,0	3,3	3,4
Atur registrat	10,9	2,6	-5,6	-6,4	-5,9	-5,8	-6,5	-5,4	-6,0	-6,2	-7,2
Zona euro											
Ocupació	-0,5	-0,7	0,6	0,6	0,7	0,9	-	-	-	-	-
Taxa d'ocupació (15-64 anys)*	63,7	63,5	63,9	63,9	64,3	64,2	-	-	-	-	-
Taxa d'atur *	11,3	12,0	11,6	11,6	11,6	11,5	11,3	-	-	-	-

Font: INE, Idescat, Departament d'Empresa i Ocupació, Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social i Eurostat.

Preus i salaris

(% de variació interanual)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2012	2013	2014	2014-II	2014-III	2014-IV	2015-I	12-2014	1-2015	2-2015	3-2015
Catalunya											
Índex de preus de consum	2,9	1,7	0,1	0,5	0,0	-0,2	-0,7	-0,7	-0,9	-0,8	-0,3
% de variació interanual desembre	3,6	0,2	-0,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Inflació subjacent	2,1	1,9	0,4	0,5	0,3	0,3	0,5	0,4	0,6	0,4	0,5
Índex de preus industrials	3,3	0,7	-1,6	-0,2	-1,4	-2,8	-2,9	-3,9	-3,0	-3,0	-2,8
Salaris pactats en convenis ¹	2,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cost laboral total ²	-0,3	-0,2	-1,7	-1,3	-2,0	-2,3	-	-	-	-	-
Espanya											
Índex de preus de consum	2,4	1,4	-0,2	0,2	-0,3	-0,5	-1,0	-1,0	-1,3	-1,1	-0,7
% de variació interanual desembre	2,9	0,3	-1,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Inflació subjacent	1,6	1,4	0,0	0,1	0,0	0,0	-1,0	0,0	0,2	0,2	0,2
Índex de preus harmonitzat	2,4	1,5	-0,2	0,2	-0,4	-0,6	-1,1	-1,1	-1,5	-1,2	-0,8
Índex de preus industrials	3,8	0,6	-1,3	-0,1	-0,9	-2,1	-1,9	-3,64	-2,79	-1,57	-1,25
Salaris pactats en convenis ¹	1,16	0,51	0,59	0,54	0,56	0,57	0,69	0,57	0,63	0,67	0,69
Cost laboral total ²	-0,6	0,2	-0,3	-0,1	-0,4	-0,5	-	-	-	-	-
Zona euro											
Índex de preus harmonitzat	2,5	1,4	0,4	0,6	0,4	0,1	-0,3	-0,2	-0,6	-0,3	-0,1
% de variació interanual desembre	2,2	0,8	-0,2	-	-	-	-	-	-	-	-
Inflació subjacent	1,8	1,3	0,9	0,9	0,9	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,6
Índex de preus industrials	2,8	-0,2	-1,5	-1,1	-1,4	-1,9	-	-2,7	-3,5	-2,8	-

¹Fins al final del període: les dades anuals inclouen les revisions pactades.

²Cost per treballador i mes.

Font: INE, Idescat, Departament d'Empresa i Ocupació, Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, i Eurostat.

Requadre. Liquidació dels pressupostos del 2014

El pressupost de la Generalitat de Catalunya per al 2014 es va aprovar mitjançant la Llei 1/2014, de 27 de gener. Atès el retard en l'aprovació del pressupost i en la seva entrada en vigor, que no va ser efectiva fins al 30 de gener del 2014, es va haver d'aprovar el Decret 269/2013, de 23 de desembre, per establir els criteris d'aplicació de la pròrroga pressupostària corresponent.

Els comptes del sector públic administratiu per al 2014 es van elaborar amb unes previsions de despeses i d'ingressos ajustats a un objectiu de dèficit equivalent a l'1 % del PIB en termes del sistema europeu de comptes (SEC). No obstant això, les dificultats en la realització dels ingressos patrimonials, així com diversos canvis en l'aplicació de la metodologia del SEC, han provocat una desviació de l'objectiu.

L'exercici 2014 es tanca amb un dèficit del 2,58 % del PIB en termes del SEC

El saldo pressupostari de les operacions no financeres del sector públic administratiu de la Generalitat consolidat presenta un dèficit de 4.078 milions d'euros, i el dèficit primari (sense els interessos del deute) se situa en 2.155 milions d'euros.

Dades bàsiques de la liquidació consolidada

(milions d'euros)

	2013	2014 ¹	% de variació 2014/2013
Resultat no financer del sector públic administratiu	-3.202	-4.078	-27,4
Ajustos del SEC (base 2010)	-658	-1.072	-62,9
Dèficit segons el SEC (base 2010)	-3.860	-5.152	-33,5
% del dèficit en el PIB català en termes del SEC	-1,96	-2,58	

¹ Dades d'avançament.

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya i Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

L'aplicació dels ajustos de la metodologia del SEC ha incorporat 1.072 milions d'euros al dèficit pressupostari dels comptes públics. Aquests ajustos són deguts a diversos conceptes. La major part

(872 milions d'ajustos negatius) es deriven de canvis en els criteris metodològics, que afecten els censos emfitèutics, la comptabilització de subvencions i la incorporació de l'autopista C17 al perímetre de consolidació del SEC; també s'inclou en aquests ajustos l'aplicació de la sentència judicial que anul·la l'euro per recepta. Altres ajustos negatius importants són les aportacions de capital a entitats incloses en l'àmbit del SEC i la recaptació incerta —que inclou l'import comptabilitzat al pressupost d'ingressos en concepte d'impost sobre els dipòsits bancaris.

Després de considerar els ajustos corresponents, en termes de compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària del 2014, el dèficit se situa en 5.152 milions d'euros, xifra que equival al 2,58 % del PIB català. Així doncs, el desequilibri fiscal és un 33,5 % superior al de l'any anterior.

Els ingressos es desvien de les previsions, perquè no s'han efectuat les operacions patrimonials pressupostades

Les dades d'execució del pressupost d'operacions no financeres del sector públic administratiu de la Generalitat per al 2014 mostren uns drets liquidats de 19.716 milions d'euros, un 0,6 % inferiors als liquidats en l'exercici anterior i inferiors a les previsions inicials.

Només s'ha liquidat el 94,9 % de les previsions pressupostàries. La principal causa és que no s'han efectuat les operacions incloses en els pressupostos d'ingressos patrimonials i d'alienació d'inversions reals, la qual cosa ha comportat una desviació negativa de 1.376 milions d'euros i de 532 milions d'euros, respectivament. En canvi, s'han liquidat per sobre de les previsions els impostos vinculats a les transaccions immobiliàries (transmissions patrimonials i actes jurídics documentats) i les taxes, que tenen una desviació positiva sobre les previsions de 174 milions d'euros i 163 milions d'euros, respectivament.

El baix grau d'execució de les previsions de transferències corrents i l'elevat percentatge d'execució del capítol d'ingressos indirectes s'expliquen per l'aplicació pressupostària dels ingressos de la liquidació del model de finançament d'anys anteriors: tot i que un import es pressuposta com a transferència corrent, es liquida com a impost indirecte.

Els recursos procedents del model de finançament que transfereix l'Estat (considerant la suma de les bestretes i les liquidacions d'anys anteriors) suposen el 75,4 % dels ingressos no financers del sector

públic administratiu de la Generalitat. Aquests recursos han disminuït 602 milions d'euros, davallada que se centra en la bestreta del tram autonòmic de l'IRPF —inclosa en el capítol d'impostos directes—, en el fons de suficiència i en el fons de competitivitat —tots dos, en el capítol de transferències corrents.

Entre els ingressos impositius que no provenen del model de finançament, el 2014 destaca la comptabilització de 341 milions per l'impost sobre els dipòsits bancaris, dins del capítol d'impostos indirectes, que corresponen a autoliquidacions que no s'han fet efectives. Aquests ingressos no es consideren en el càlcul del dèficit i són motiu d'un ajust, perquè la metodologia del SEC computa els impostos en termes de caixa, és a dir, segons l'ingrés efectiu.

D'altra banda, els impostos vinculats a la compravenda d'habitatges han tingut una evolució positiva, molt superior a la que s'havia previst. Els drets liquidats de l'impost sobre transmissions patrimonials s'han incrementat un 30 %, i els de l'impost sobre els actes jurídics documentats, un 2,1 %. Aquestes evolucions són degudes a l'impacte de l'incrementat de tipus d'aquests impostos (especialment en el cas de l'impost sobre transmissions patrimonials) i l'augment de les operacions de compravenda d'habitatges.

Execució del pressupost d'ingressos del sector públic administratiu (2014) (milions d'euros)

	Previsions inicials	Drets liquidats (DL)	% de variació (DL 2014/2013)
Impostos directes	7.697	7.900	1,6
Impostos indirectes	8.703	9.284	7,4
Taxes i altres ingressos	643	805	0,9
Transferències corrents	1.399	1.066	-49,4
Ingressos patrimonials	1.456	80	61,4
Alienació d'inversions	864	332	53,5
Transferències de capital	25	249	549,0
Ingressos corrents	19.897	19.135	-1,3
Ingressos de capital	889	581	29,2
Ingressos no financers	20.786	19.716	-0,6

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

El 2014 l'impost sobre determinats mitjans de transport creix un 8,2 %, com a resultat d'un augment del nombre de matriculacions de vehicles i malgrat la disminució de les quotes tributàries mitjanes, atès que els vehicles matriculats tributen menys perquè redueixen les emissions de CO₂. Al seu torn, l'impost sobre estades en establiments turístics s'incrementa un 16,3 %. D'altra banda, els drets liquidats del

tram autonòmic de l'impost sobre hidrocarburs pugem a 218 milions d'euros, si bé la comparació no és homogènia, perquè el primer trimestre del 2013 incloïa uns ingressos liquidats corresponents al tram estatal que ara formen part de les bestretes per impostos especials.

Per acabar, el conjunt de taxes i altres ingressos aporta 805 milions d'euros a la liquidació d'ingressos del 2014, import similar al de l'exercici anterior.

La despesa meritada és similar a la de l'any anterior

Les obligacions reconegudes del sector públic administratiu pugem a 23.794 milions d'euros; s'incrementen un 3,3 %. Aquestes dades inclouen la despesa meritada i la despesa desplaçada.

Les remuneracions del personal es mantenen estables. Les despeses corrents en béns i serveis s'incrementen un 9 %, bàsicament per l'ampliació de crèdit del Departament de Salut, que ha permès comptabilitzar despesa pendent d'aplicar al pressupost.

Execució del pressupost de despeses del sector públic administratiu (2014)

(milions d'euros)

	Crèdits inicials	Crèdits definitius	Obligacions reconegudes (OR)	% de variació (OR 2014/2013)
Remuneracions del personal	6.599	6.417	6.386	0,4
Compra de béns corrents i serveis	6.998	7.454	7.380	9,0
Interessos	2.077	1.959	1.923	9,2
Transferències corrents	5.995	7.087	6.879	2,2
Fons de contingència	45	0	0	0,0
Inversions reals	508	602	564	-17,1
Transferències de capital	511	678	662	-9,2
Despeses corrents	21.714	22.918	22.568	4,4
Despeses de capital	1.020	1.280	1.226	-13,0
Despeses no financeres	22.734	24.198	23.794	3,3

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

Els interessos i les despeses de formalització del deute són un 9,2 % superiors als del 2013, com a conseqüència de l'increment del volum del deute. Les transferències corrents se situen un 2,2 % per sobre de les de 2013. Entre les principals variacions, destaca l'augment de la despesa farmacèutica comptabilitzada —també vinculada a l'ampliació del crèdit de Salut, que permet reduir la despesa desplaçada. Les

inversions reals disminueixen un 17,1 %. Les transferències de capital cauen un 9,2 %, perquè l'exercici 2013 es van efectuar operacions vinculades al mecanisme de pagament de proveïdors que van propiciar un increment de la comptabilització de la despesa pendent d'imputar.

La despesa no financera meritada, ajustant la despesa comptabilitzada en un altre exercici, tan sols s'ha incrementat un 0,9 %. Les despeses de remuneracions del personal no es veuen afectades per la despesa desplaçada, però sí la resta de capítols.

Execució del pressupost de despeses ajustades (sense la despesa desplaçada) del sector públic administratiu (2014)

(milions d'euros)

	Obligacions reconegudes (OR)	% de variació (OR 2014/2013)
Remuneracions del personal	6.386	0,4
Compra de béns corrents i serveis	7.328	-0,4
Interessos	1.923	9,2
Transferències corrents	6.897	2,4
Fons de contingència	0	--
Inversions reals	558	-18,1
Transferències de capital	662	1,3
Despeses corrents	22.534	1,5
Despeses de capital	1.220	-8,6
Despeses no financeres	23.754	0,9

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

Les despeses meritades en béns corrents i serveis s'han reduït un 0,4 %. Han disminuït les quotes que els departaments paguen a Infraestructures.cat per l'ús d'equipaments construïts amb la modalitat de dret de superfície, gràcies a la reestructuració de quotes que va tenir lloc a finals del 2013. Aquesta disminució ha compensat els increments dels lloguers (que són conseqüència del procés d'optimització d'actius i racionalització d'espais), dels serveis contractats al CTTI i dels concerts de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (que substitueixen les subvencions que aquest organisme atorgava als centres).

Les transferències corrents, sense tenir en compte la despesa desplaçada, augmenten un 2,4 %, a causa de l'increment de la despesa farmacèutica, la recuperació de la despesa del fons de cooperació local, la nova línia de manteniment del Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (que substitueix les línies d'inversió de les convocatòries anteriors), l'augment de l'execució dels programes del Servei d'Ocupació de Catalunya i l'increment dels recursos destinats a la renda mínima d'inserció.

Les inversions reals en termes meritats disminueixen un 18,1 %, perquè es redueix la despesa en censos emfitèutics, com a conseqüència de la cancel·lació dels censos dels edificis venuts. També s'han reduït les aportacions a Infraestructures.cat per l'impacte dels mecanismes de liquiditat autonòmica.

Finalment, les transferències de capital meritades s'han incrementat un 1,3 %, arran de la revisió del Pla únic d'obres i serveis de Catalunya que s'ha comentat més amunt. Altres variacions positives són l'increment d'aportació a l'Agència de l'Habitatge de Catalunya i les aportacions als ens locals del programa de barris i nuclis antics.